

Gazeta învățămîntului

Organ al Ministerului Învățămîntului și al Comitetului Central al Uniunii Sindicatelor din Instituțiile de Învățămînt și Cultură

Anul XV nr. 710

vineri 31 mai 1963

8 pagini 25 bani

Copilărie, flori, soare

ZIUA COPILULUI

1 Iunie — ziua în care toate gîndurile se îndreaptă spre tinerile vlăstare ale patriei, spre cei chemați să ducă miine mai departe, la desăvîrșire, opera începută de vîrstnici.

Nouă, celor ce instrui și educăm tinăra generație, ne este deosebit de limpede grija pe care partidul și întregul popor o manifestă față de copii. Chiar dacă n-am avea în vedere ceea ce spun statisticile pe țară în această problemă — numărul total de unități școlare, de clase, de elevi — ne este suficient să luăm în seamă și numai cele ce se văd în jurul nostru: creșe și grădinițe pentru cei mici, școli elementare și medii în care învață fără taxe toți copiii, manuale școlare gratuite, tabere pentru școlari, case și palate ale pionierilor.

Dar dacă ar fi să apreciem prin prisma cifrelor totale, grija ce se acordă copiilor în regimul nostru, atunci nu putem să nu ne întoarcem cu gîndul la vremurile de altădată și să ascultăm mai întii și graiul cifrelor de atunci. În 1938—1939 numărul elevilor din clasele I—VII era de 1.576.000, în timp ce în acest an școlar frecventează școala de 8 ani 2.610.000 de copii, adică — ou 1.034.000 mai mulți decît în acel an, considerat culminant pentru „progresul” adus de regimul burghez-moșieresc. Tot astfel, în 1938 funcționau doar 770 de școli cu clasele V—VII; astăzi sînt 7.200 asemenea școli, în care în cursul anului 1962—1963 au fost cuprinși 1.048.000 de elevi, de 9 ori mai mulți decît în 1938.

A crescut de asemenea considerabil și numărul elevilor înscriși în clasele VIII—XI. În anul școlar în curs funcționează peste 500 de școli medii, ceea ce reprezintă față de anul 1938—1939 o creștere de 243 la sută, înregistrîndu-se totodată o creștere de 690 la sută a numărului de elevi înscriși în aceste școli.

În România anilor 1935—1938 mureau înainte de a împlinei

vîrsta de un an un copil la cinci noi născuți. Țara noastră se situa printre primele în lume în ceea ce privește mortalitatea infantilă, aceasta ridicîndu-se în 1938 la procentul de 17,9 la sută.

Să ne gîndim însă la tot ceea ce se face astăzi, la noi, pentru asigurarea sănătății copiilor, pentru dezvoltarea lor fizică armonioasă și vom avea desigur imaginea clară a grijii părintești pe care o poartă partidul nostru copiilor: asistență medicală gratuită, asigurarea școlilor cu cadre sanitare răspunzătoare direct de starea sănătății copiilor etc. La toate acestea să adăugăm numeroasele baze sportive pentru tineret, tabere, puncte turistice și recreative ce stau la dispoziția celor mici.

Zilele trecute, toate ziarele anunțau că și în acest an elevii își vor petrece vacanța în cele mai frumoase stațiuni de la munte și de la mare. Peste 2.100.000 de școlari și pionieri se vor duce în taberele de odihnă, vor participa la activitățile recreative și reconfortante organizate de punctele turistice, în cluburile pentru cei mici, vor gusta bucuria excursiilor și a drumețiilor. Cîntecul și voia bună proprie copiilor care trăiesc într-o țară liberă vor umple de lumină și căldură văile și înălțimile munților, țărîmul mării, orașele și satele patriei.

Învățătorii, profesorii și educatoarele sînt luptători harnici pentru traducerea în viață a hotărîrilor de partid și de staț privind asigurarea vieții fericite a copiilor, privind instruirea și educarea lor în spirit comunist. Ei își dau toate cunoștințele și toată priceperea pentru a pregăti, la înălțimea cerințelor, tinăra generație, pentru a umple de bucurii și frumuseți sufletele celor mici, pentru a le face viața cît mai bogată, mai frumoasă.

Trăim zile pline de bucurii și împlinirilor, de elan constructiv

și bunăstare, într-o țară în care se face totul pentru copii — viitorul patriei. Au trecut pentru totdeauna în țara noastră, la fel ca în toate celelalte țări libere de exploatare, vremurile cînd fill oamenilor muncii nu aveau dreptul la bucurie, cînd foamea și mizeria le întunecau zilele, oflîindu-i și istovindu-i sub privirile disperate ale părinților lor. Te umple de revoltă gîndul că asemenea situații se mai găsesc încă, astăzi, în țările capitaliste și subjugate unde exploatarea fură pînă și bucuriile copilăriei, supunîndu-i pe cei mici la eforturi istovitoare alături de mături și sugîndu-le vîaga. Iată cîteva date care ilustrează convingător această situație, așa cum au fost furnizate nu de mult de ziarul „Der Tag” din Germania occidentală. Din cei 15.134 de elevi dintr-un cartier vest-berlinez supuși unui control medical, 14.944 suferau de diferite boli. Un raport publicat de o comisie medicală menționa de asemenea că din 162 de copii care locuiesc într-un cartier muncitoresc din Hamauer, 160 au fost găsiți, în urma unui control medical, bolnavi sau prezentînd simptomele unor boli ca febră tifoidă, rahitism, hepatită etc.

Cît de frumoasă este viața copiilor într-o țară liberă ca a noastră, cît de întunecată acolo unde domină interesele sacului cu bani! Tocmai de aceea acum, cu prilejul zilei de 1 Iunie, oamenii muncii de pretutindeni se ridică botăriți în apărarea drepturilor copiilor, pentru a face ca pretutindeni copilăria să fie plină de soare, așa cum este în țările în care a răsărit soarele libertății.

Urăm copiilor, cu prilejul zilei lor, împlinirea idealurilor celor mai nobile pe care și le făuresc. Le dorim ca, ajunși în viață, să-și dea contribuția la progresul social, astfel încît năzuințele spre libertate și fericire ale omenirii să devină realități în toate țările pămîntului.

Sedințe de lucru ale Consiliului învățămîntului de cultură generală

În zilele de 24 și 25 mai au avut loc la Ministerul Învățămîntului ședințele de lucru ale secțiilor plan-programe și legătura școlii cu practica din cadrul Consiliului învățămîntului de cultură generală.

Membrii secțiilor au luat în discuție problemele dezvoltării în perspectivă a învățămîntului în școala de 8 ani și în școala medie în lumina sarcinilor privind ridicarea nivelului general al elevilor și întărirea legăturii

școlii cu practica, astfel încît pregătirea tinerei generații să corespundă etapei desăvîrșirii construcției socialiste și trecerii la construirea comunismului.

Numeroasele propuneri făcute cu acest prilej, izvorîte din experiența școlii, a cadrelor didactice, vor fi analizate în continuare și înaintate conducerii Ministerului Învățămîntului în vederea îmbunătățirii muncii în școlile de cultură generală în viitorul an școlar.

La sărbătoarea copilăriei

Ziua aceasta, Ziua internațională a copilului, înălțîndu-se dreptă în pragul verii, este în primul rînd o zi a bucuriei: a bucuriei petalelor de aur, a bucuriei apelor sprintene, a bucuriei copiilor, fără de care deplina frumusețe a verii ar păli. E sărbătoarea nenumăratelor cămine de copii și școli din țara noastră, e sărbătoarea grădinilor și a parcurilor... Grădini și parcuri, ca niște luminoase cosmodroame de pe care își iau zborul spre viitor rachetele fericite ale copilăriei. E poate și sărbătoarea cuvîntului DA, a cuvîntului pe care în copilăria lor îndepărtată unii dintre noi l-au auzit atît de rar, și care însoțește ca un frate mai mare, frumos și cu haine de aur, toate drumurile copiilor noștri. Haine noi și frumoase? Da. Cărți, milioane de cărți școlare gratuite? Da. Păpuși și jucării mecanice, și mingi rotîndu-se în aer ca niște scinteietoare globuri pămîntesti... Da. Palate ale pionierilor? Da. Palate — pentru copii! (La palate, noi, cei care ne-am trăit copilăria în timpul războiului, nici nu îndrăzneam să visăm. Trăiam anii în care în fața năzuințelor noastre spre o copilărie fericită se ridica, brutal și aspru, un veșnic Nu).

Da. În fața celor mai frumoase vise ale copiilor noștri, în fața dorinței lor de fericire, în fața nevoii lor de cîntec și de viață senină și de frumusețe, se ridică în zilele noastre și răsună, umplîndu-ne viața de bucurie,

un imens, un minunat Da. El rostește răspicat partidul nostru, care a cucerit, conducînd în luptă întregul popor muncitor, bucuria de a spune acest Da. Da copilăriei-fericite! Da, viselor. Da, dorinței de a fi mai înțelept și mai harnic. Da, cîntecelor frumoase; da, rațiunii!

Este ziua aceasta de 1 Iunie și o sărbătoare a răspunderii. A răspunderii față de drumul pe care îl vor străbate în viitor copiii noștri, a răspunderii pentru felul cum îi pregătim să întîmpine viitorul, a răspunderii pentru viața lor. Copiii au dreptul la pace — și popoarele răspund în fața copiilor de respectarea acestui drept. Copiii au dreptul la fericire — și sutelor de milioane de copii care și-au căpătat fericirea trebuie să li se adauge ceilalți. Răspunde, pentru înșfăptuirea acestui luminos deziderat, întreaga omenire.

Se ridică, dreptă în pragul verii, ziua copiilor de pretutindeni. Li zărim fața luminoasă aici, pe pămînturile noastre — și în cîntecul ei ridicăm un steag nevăzută pe schelele albastre. Lăsăm, în cîntecul ei, să plece o mie de baloane multicolore, spre norii albi și prietenoși. Și ne gîndim în această zi, ne gîndim cu deplină seriozitate și profunzime la ceea ce avem de făcut pentru ca noile generații să întîmpine viitorul pe deplin pregătite, animate de idei nobile și de hotărîrea de a munci.

FLORIN MUGUR

Îndrumare absolvenților

Însemnările din caietele diriginților scot în evidență faptul că un număr tot mai mare de absolvenți ai clasei a XI-a manifestă un deosebit interes pentru profesiile din domeniul industriei. Ei au dobândit multă dragoste pentru aceste profesii ca urmare a practicii desfășurate în fabrici și uzine, în marile cetăți ale industriei noastre socialiste, alături de muncitorii frunțași. În fața acestor tineri, care doresc să devină muncitori de înaltă calificare, tehnicieni sau ingineri, stau larg deschise porțile unor școli tehnice din domeniul metalurgiei și siderurgiei, cum sînt cele din cadrul grupurilor școlare din Hunedoara și Reșița, al Grupului școlar de pe lângă uzinele „Steagul Roșu” din Brașov, al Grupului școlar „Unirea” din București etc.

Tinerilor absolvenți care și manifestă dorința de a se pregăti ca muncitori de înaltă calificare în secțiile automatizate și mecanizate ale uzinelor și ca

tehnicieni li se pot recomanda școlile tehnice indicate în „Îndrumătorul pentru admiterea în școlile tehnice și tehnice de maiștri”, iar cei care doresc să devină ingineri și au aptitudini pentru această profesie pot fi îndreptați spre facultățile institutelor politehnice din țară, ale institutelor de construcții etc.

Celor ce doresc să se dedice muncii didactice, Institutele pedagogice de 3 ani create în mai multe localități din țară le oferă, prin diferitele lor facultăți, posibilitatea calificării pedagogice în multiple specialități: filologie, matematică, chimie, științe naturale și agricole, istorie, geografie, arte plastice, educație fizică, muzică.

Numeroși profesori diriginți constată că un număr însemnat de absolvenți dovedesc un interes crescînd pentru a deveni specialiști de înaltă calificare în agricultură. Largi perspective de pregătire în acest domeniu des-

chid în fața lor institutele agronomice din țară.

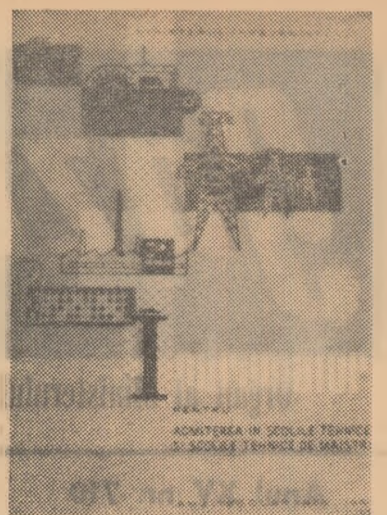
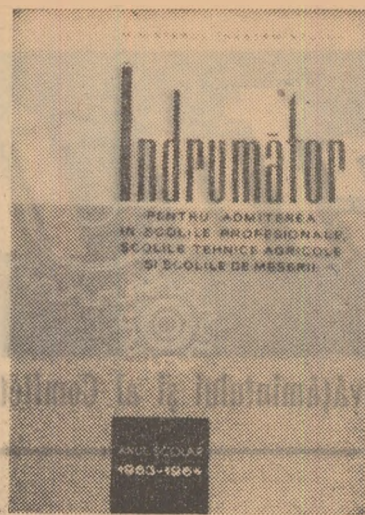
Iată, de pildă, ce ne-a relatat despre condițiile de studiu și despre perspectivele studenților Institutului agronomic „I. Ionescu de la Brad” din Iași tov. N. Pi-pernea, prorectorul institutului.

„În cadrul institutului nostru funcționează în prezent 3 facultăți — de agricultură, de medicină veterinară și de horticultură. Prin grija partidului și guvernului, institutul are astăzi un local propriu, cu mari amfiteatre, cu săli bine utilate pentru lucrări practice și seminarii, cu laboratoare bogat înzestrate.

Totodată institutul dispune de un mare laborator viu — gospodăria didactică, formată din cîmpuri experimentale și un punct zootehnic demonstrativ. O bibliotecă cu peste 110.000 de volume, posedînd cele mai bune tratate de specialitate din țară și străinătate, stă la dispoziția studenților pentru documentarea lor. De asemenea, pentru ei au fost construite, în blocuri moderne, cămine confortabile și cantine.

În prezent, o dată cu activitatea intensă pe care o desfășoară pentru încheierea cu succes a anului universitar, institutul se pregătește să-i primească pe cei care, îndrăgind profesiunea de ingineri agronomi, vor deveni la toamnă studenții anului I. Pentru aceștia organizăm, începînd de la data de 15 iulie, cursuri de pregătire în vederea examenului de admitere, asigurîndu-le masa la cantină, punîndu-le la dispoziție căminele, biblioteca, sălile de cursuri”.

Largi și pline de roade sînt căile care se deschid în fața absolvenților clasei a XI-a. Noi, cei care le-am îndrumat zi cu zi pașii în școală, avem datoria să-i îndrumăm acum, ținînd seama de interesele și înclinațiile lor, spre sectoarele cele mai importante ale economiei naționale, acolo unde vor fi în cea mai largă măsură folositori patriei, poporului.

Îndrumătoare privind admiterea

în învățămîntul profesional și tehnic

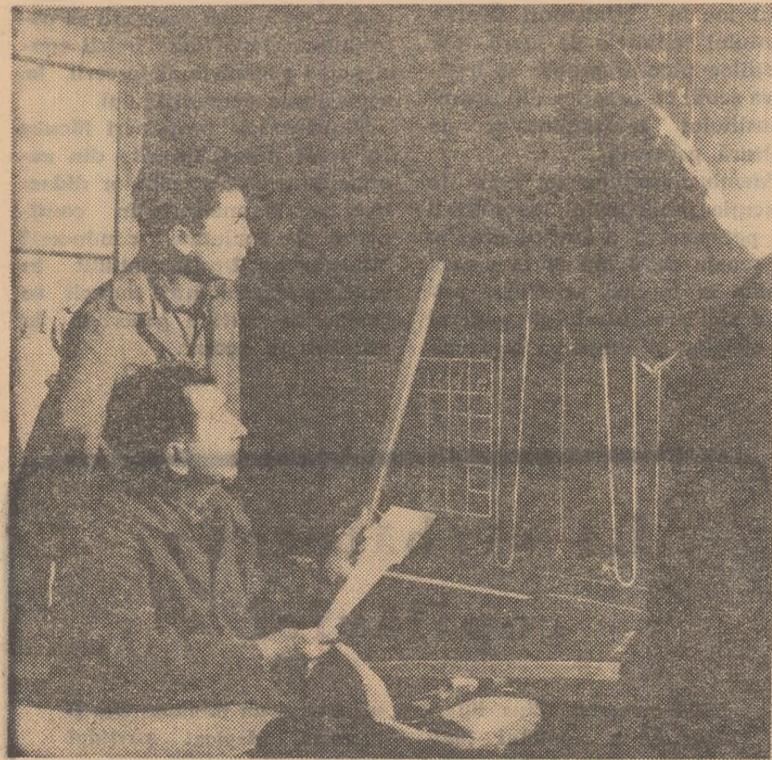
Ministerul Învățămîntului a editat recent două îndrumătoare privind admiterea în învățămîntul profesional și tehnic pentru anul școlar 1963-1964. Aceste îndrumătoare cuprind condițiile de admitere în școlile profesionale, școlile tehnice agricole, școlile tehnice și tehnice de maiștri precum și indicațiile necesare în ceea ce privește vîrsta de primire în școli, obiectele la care se dă examen, data desfășurării examenului de admitere.

Îndrumătoarele indică rețeaua de școli grupată pe diferite sectoare economice sau social-culturale, adresa fiecărei școli, precum și meseriile în care școlarizează elevii. Menționăm că în nomenclatorul de meserii pentru școlile tehnice pentru muncitori de înaltă calificare și pentru personal tehnic, care primesc absolvenți de școli medii, figurează în acest an numeroase profesii noi, legate de tehnica cea mai înaintată, ca de pildă electricieni și mecanici pentru relee și automatizare, tehnologi pentru sudură automată, mecanici de bord pentru aviație etc. Impresionează numă-

rul de școli care pregătesc cadre de muncitori, tehnicieni și maiștri pentru cele mai diverse sectoare ale economiei naționale. Zeci și zeci de meserii deosebit de pasionante, de atrăgătoare sau la alegerea absolvenților din clasele a VIII-a și a XI-a, în școlile profesionale și tehnice din fiecare regiune a țării. Prezentările introductive care preced tablourile cu rețeaua de școli din fiecare sector economic dau posibilitatea cunoașterii perspectivelor pe care le deschide calificarea în fiecare din profesiile școlarizate. Subliniem că îndrumătoarele din acest an cuprind și întreaga rețea de școli profesionale de mecanizatori și școli tehnice agricole, horticele și veterinare.

De asemenea îndrumătoarele arată repartiția pe regiuni și orașe a întregii rețele de școli profesionale, tehnice agricole, tehnice și tehnice de maiștri.

Cadrele didactice, care pot utiliza cu bune rezultate aceste îndrumătoare pentru orientarea profesională a elevilor, le vor găsi în curînd la secțiile de învățămînt ale sfaturilor populare, care le vor difuza și în școli.

Lecție practică de lăcătușărie la Școala medie din Predeal

Sesiuni științifice ale institutelor pedagogice

De curînd, o serie de institute pedagogice din țară au organizat sesiuni științifice în care au fost prezentate numeroase comunicări — rodul activității de cercetare a cadrelor didactice. Alături de cadrele didactice ale institutelor pedagogice, la aceste sesiuni au participat academicieni și profesori universitari, precum și numeroase cadre didactice din învățămîntul de cultură generală.

Sesiunea științifică a cadrelor didactice de la Institutul pedagogic de 3 ani din Capitală și-a desfășurat lucrările în zilele de 18 și 19 mai, în 6 secții — de limba și literatură română, de limbi și literaturi străine, de matematică și fizică, de științe naturale și agricultură, de geografie și istorie, de pedagogie și metodică.

O latură specifică a activității științifice a cadrelor didactice din institut o constituie cercetarea problemelor pedagogice și de metodică a predării. De aceea, o parte importantă a muncii de cercetare a avut drept obiect practica pedagogică și metodică a cadrelor didactice, o atenție deosebită acordîndu-se interpretării științifice a fenomenelor pedagogice. Această preocupare și-a găsit expresie în lucrări cum sînt „Unele aspecte ale organizării și educației colectivei de elevi în școala de 8 ani” (lect. Const. N. Matei, lect. Ion Lupu, asist. Nicolae Radu, șef cab. Adriana Petrescu), „Unele probleme ale predării pe obiecte la clasele I—IV” (conf. Nicolae Sipoș, lect. Const. N. Matei, lect. Teodora

David, asist. Maria Ioniță, asist. Nicolae Radu), „Contribuții la metodică experiențelor demonstrative asupra capitolelor inducția electromagnetică și curentul alternativ” (conf. Nicolae Hangea, șef de lucrări Liviu Rădulescu, asist. Elena Zamfir), „Rolul și importanța desenului în educația politehnică” (lect. Constantin Lepădatu), „Contribuții la problema modernizării învățămîntului matematic din școala medie” (lect. Elena Opreanu) și altele.

Numeroase comunicări au abordat probleme ale producției, ale activității economice, avînd un pronunțat caracter aplicativ. Printre acestea amintim: „Aplicațiile reprezentărilor conforme la rezolvarea unor probleme de hidrodinamică” (asist. Viorica Iacob), „Contribuții la studiul transmiterii genetice a rezistenței la secetă de la liniile consangvinizate la hibridii simpli și dubli de porumb” (asist. Dumitru Buican, asist. Al. Ionescu, asist. Al. Isacovici), „Ulucul depresiionar al Prahovei superioare” (lect. Constantin I. Manu).

Alte lucrări și-au propus să trateze unele probleme teoretice fundamentale ale diferitelor discipline. Așa au fost, de exemplu, lucrările: „Considerații asupra mișcării unui punct material sub influența unei forțe elastice” (lect. Constantin Cristea), „Măsurile vectoriale convexe” (lect. G. Simboan), „Cîteva considerații asupra soluțiilor intermediare ale ecuațiilor Navier-Stokes” (lect. Ciprian Foiș), „Asupra grupului de mișcări al unui spațiu

riemann V^2 cu curbura constantă pozitivă” (lect. Marius Stoka), „Rolul social critic al anacronismului folosit de B. Brecht în fragmentul de roman „Afacerile domnului Iuliu Cezar” (lect. Victor Theiss).

În elaborarea lucrărilor, cadrele didactice au folosit, în general, o metodologie științifică. Majoritatea lucrărilor au supus unei critici combinate, de pe pozițiile ideologiei marxist-leniniste, diferitele teorii reacționare filozofice, economice, istorice ale apologetilor capitalismului.

Discuțiile care au avut loc în cadrul secțiilor au prilejuit un larg schimb de opinii, au ajutat la elucidarea problemelor abordate și au adus completări interesante și valoroase. Ele au analizat îndeosebi în ce măsură și în ce fel a ajutat cercetarea științifică munca didactică și educativă din institut și munca școlii, cum se îmbină preocupările științifice ale cadrelor didactice cu necesitățile practice, ale vieții, măsura în care metodele de cercetare folosite corespund exigențelor științifice și sînt proprii temelor cercetate.

Schimbul de experiență prilejuit de comunicările și dezbaterile care au avut loc în cadrul secțiilor va permite îmbunătățirea pe viitor a activității întregului colectiv didactic al institutului, generalizarea metodelor bune folosite în organizarea și desfășurarea cercetărilor științifice, astfel încît să se obțină rezultate corespunzătoare cerințelor meru crescînde pe care societatea noastră socialistă le pune în

fața studenților, viitori profesori la școlile de 8 ani din orașele și satele patriei.

★

Și în lucrările sesiunii științifice a cadrelor didactice de la Institutul pedagogic din Timișoara au ocupat un loc de seamă problemele de pedagogie și metodică.

În secția pedagogică și metodică a sesiunii au fost tratate aspecte ale muncii dirigintului la clasele I—IV. Astfel, s-au prezentat comunicări cu titlul: „Problemele de bază ale muncii dirigintului la clasele I—IV, metodică cercetării problemei; primele rezultate” (prof. univ. N. Apostolescu), „Munca dirigintului în cadrul orelor de dirigintie la clasele I—IV” (I. Drăgan și R. Chioreanu), „Unitatea de cerințe și de acțiune a cadrelor didactice în munca educativă la clasele I—IV sub conducerea dirigintului” (D. Vintilescu), „Activitățile instructiv-educative în afara de clasă și extrașcolare la clasele I—IV” (V. Tîrcovnicu și At. Cojocaru), „Colaborarea dirigintului cu familia în munca educativă la clasele I—IV” (V. Goian). Au fost prezentate de asemenea în această secție lucrările „Două documente în școala vernaculă, din Timișoara — 1790/91 — 1865/66” (Ch. Tepelea și N. Pîrlag), „Principiile călăuzitoare ale manualului de pian pentru institutele pedagogice” (A. Ionescu-Cornea) și „Contribuție la metodică predării muzicii în clasele I—IV ale școlii de 8 ani” (M. Ursu).

Caracteristică pentru lucrările din celelalte secții a fost preocuparea de a trata probleme de actualitate, strîns legate de viață, care au o deosebită însemnătate în cadrul fiecărei discipline. Astfel, în secția de chimie s-au purtat discuții în jurul lucrărilor: „Despre munca de cercetare în domeniul chimiei în Republica Populară Romînă” (acad. prof. dr. C. Drăgulescu); „Microdeterminarea rapidă a sulfatilor, clorurilor și nitratilor din apă în

aceeași probă în condiții de teren — metodă aplicabilă în limnologie” (Dumitru Ceaușescu), „Contribuții la sinteza și purificarea clorurii cianurice” (R. Vidac), „Decelarea albedidelor cu ajutorul unui nou reactiv: combinația de argint a acidului p-sulfamido-benzoid” (Ch. Ciuhandru și Alex. Dumitrescu) etc. Printre lucrările prezentate în secția de matematică amintim: „O generalizare a noțiunii de determinant” (A. Dragomir), „Contribuție la metodică predării numerelor pozitive și negative și a operațiilor cu aceste numere” (O. Andreescu), „Asupra șirurilor de numere pozitive care au între doi termeni consecutivi o relație de recurență de gradul II” (Ioan Gligor), „Asupra unei probleme de geometrie proiectivă” (B. Dragomir). În secția de științe naturale și agricole au stîrnit interes îndeosebi lucrările „Sporierea producției de fructe la pierșici prin aplicarea de îngrășăminte” (Lazăr Dumitru) și „Observarea și analiza lecțiilor în cadrul practicii pedagogice” (Ion Petrașcu, Ladislau Schrött și Andrei Sangheli).

Probleme strîns legate de practică au fost prezentate și în celelalte secții. Așa sînt, de pildă, „Metodica cercetărilor fizico-geografice a luncilor” (Tiberiu Moraru), „Unele considerații asupra economiei agricole din cîmpia Aradului” (Victor Ardelean și O. Herșcovici), Aspecte economico-geografice din bazinul Beregșăului” (Gheorghe Lăzărescu).

Prin nivelul științific al comunicărilor și al dezbaterilor purtate în jurul lor, prima sesiune științifică a Institutului pedagogic de 3 ani din Timișoara a marcat un început promițător pentru activitatea viitoare de cercetare a cadrelor didactice.

Atît sesiunea de la București, cît și cea de la Timișoara au dovedit pe deplin utilitatea organizării unor astfel de manifestări științifice, necesitatea continuării lor și a inițierii unor acțiuni similare și în alte institute pedagogice din țară.

PREGĂTIRI PENTRU PRACTICA CONTINUĂ

Lucrările practice în sera Stațiunii republicane a tinerilor naturaliști din Timișoara

Grijă deosebită protecției muncii

O cerință deosebit de importantă în organizarea practicii continue o constituie asigurarea măsurilor de protecție muncii, buna desfășurare a instruktajului de protecție a muncii cu elevii care efectuează lucrări practice, completarea și semnarea de către ei a fișei de tehnica securității muncii.

Instruktajul, ca și completarea și semnarea fișei, trebuie să aibă loc în prima zi de practică. La clasele a V-a, a VI-a și a VIII-a, instruktajul de protecție muncii va fi ținut de către maestrul-instrucător care conduce practica elevilor în cadrul școlii, iar la clasele a IX-a și a X-a de către personalul de specialitate din întreprindere.

Elevii care lucrează în fabrici sau uzine trebuie să știe care sînt locurile periculoase din incinta acestora, să cunoască bine căile de acces. O măsură generală de protecție muncii, de care trebuie să se țină seama în întreprinderi cît și în sălile de lucru din școală, este aceea ca sculele cu care lucrează elevii să fie în stare bună și să se primească și să folosească atunci cînd este cazul. Mijloace de protecție împotriva așchii — ecrane, ochelari etc. De exemplu, nu li se vor da pile fără miner, vor avea părul acoperit cînd lucrează la mașina de găurit sau la alte mașini care execută mișcări de rotație.

Totodată, se va insista asupra regulilor ce trebuie respectate la fiecare loc de muncă. Astfel, elevilor care vor lucra la diverse mașini trebuie să li se arate că nu este permis să lucreze cu haina sau manșetele desfăcute, pentru ca acestea să nu fie prinse de piesele în mișcare ale mașinilor, că este necesar ca înainte de începerea lucrului să se verifice dacă sculele cu care se lucrează sînt bine ascuțite și dacă au un profil corect în raport cu operația de executat. Se impune în același timp să-i facem atenție pe elevi că strungul trebuie oprit ori de cîte ori se prinde sau se scoate piesa ce se prelucurează, că la orice întrerupere a lucrului trebuie deconectat motorul electric. O atenție deosebită vom acorda instruirii elevilor asupra necesității de a prinde și centra corect în universal piesa de prelucrat pentru ca aceasta să nu fie smulșă și asvîrlită în timpul lucrului, ca și asupra importanței scoaterii cheii din universal și a măsurării sau controlării pieselor ce se prelucurează numai după ce strungul a fost oprit.

În legătură cu lucrul la mașinile de frezat, mortezat, rabotat, cadrele didactice care îndrumă și controlează practica vor avea grijă ca elevii să fie instruiți cu privire la fixarea cit mai rigidă a pieselor pe masa de lucru și a frezului pe axul principal, la controlul instalației de ungere a mașinii și a stării sculei. De asemenea, elevii trebuie să știe să controleze dacă aparaturile părților în mișcare sînt montate corect. Multă atenție trebuie acordată

tehnicii securității muncii la instalațiile electrice. Elevii trebuie să știe să verifice izolarea cordonelor de alimentare a uneltelor portative, să folosească echipamentul de protecție la executarea lucrărilor electrice, să nu lucreze cu tensiunea mai mare decît cea permisă etc.

În cadrul instruktajului de protecție muncii efectuat cu elevii care vor face practica în întreprinderile de țesătorie li se va arăta care sînt părțile periculoase ale unui război de țesut mecanic — transmisia prin curele sau angrenaj de la motorul electric, suveica în mișcare, roțile și arborii, furculița, căsuțele schimbătoare de suveici, greutatea de frînare a sulului de urzeală etc. De asemenea, ei trebuie să cunoască aparaturile cu care este dotat războiul — grătarele de îngrădire a curelei de transmisie și a roților de transmisie, plasele din sîrmă de la ambele capete ale vătatei etc.

Și la lucrările de prelucrare a lemnului trebuie să acordăm atenție instruktajului și măsurilor de protecție a muncii. Într-adevăr, deși mașinile pentru prelucrarea lemnului au în general o construcție simplă, datorită faptului că lucrează cu viteze foarte mari, neatenția în mînuirea acestora poate provoca accidente în cazul în care nu sînt respectate regulile de protecție muncii.

Respectarea regulilor de tehnica securității muncii contribuie direct la buna desfășurare a practicii continue. De aceea, conducerea școlilor trebuie să ia toate măsurile ca elevii ce efectuează lucrări practice să fie cît mai bine și mai complet instruiți în această privință și să verifice în permanență dacă ei aplică toate indicațiile primite.

IOSIF SOAVĂ
îndrumător principal
în Ministerul Învățămîntului

Colectivul școlii noastre a acordat un interes deosebit organizării și planificării minuțioase a practicii elevilor din clasele I—IV și V—VI.

Pe baza indicațiilor Ministerului Învățămîntului și a experienței acumulate în anii trecuți, am înscris în planul practicii la clasele I—II vizite la monumentele istorice și naturale din jurul orașului nostru, excursii în natură etc. Elevii claselor a III-a și a IV-a vor participa și la excursii la gospodăria agricolă colectivă și la sera Rafinării din Onești, vor efectua lucrări de îngrijire a spațiilor verzi din jurul școlii și din oraș, vor face și scurte excursii în natură și la monumentele istorice, vor colecta frunze de arbori și diferite plante

medicinale. În vederea consolidării cunoștințelor lor vom organiza cu prilejul excursiilor în afara orașului exerciții de orientare. Se înțelege că toate aceste activități vor alterna cu cîntece și jocuri recreative, în funcție de vîrsta și dezvoltare fizică a elevilor.

De o deosebită atenție s-a bucurat organizarea activităților practice pentru elevii claselor V și VI. Elevii acestor clase vor efectua, pe grupe, lucrări de traforaj, vor confecționa obiecte de țimplărie — suporturi pentru flori, echere și compase pentru tablă, cutii pentru insectare, rame, figuri, geometrice, dispozitive din lemn — care vor fi folosite ca material didactic — vor efectua reparații la mobilierul școlar și la materia-

plu, plivitul — o lucrare care se execută curent în perioada practicii de vară — este neinteresant prin el însuși. Dar dacă profesorul explică elevilor, în legătură cu metodele de distrugere a buruienilor, unele aspecte ale biologiei lor, sau dacă le prezintă în prealabil planșe intuitive care arată varietatea mijloacelor de răspîndire a acestor plante sau tipurile lor de rădăcină, rizom etc., atunci această lucrare capătă o motivare, devine atractivă și elevii o execută cu interes.

Este necesar ca munca practică să nu se limiteze numai la executarea mecanică a unor operațiuni în cîmp, ci să constituie un prilej de lămurire și precizare a unor cunoștințe teoretice, cum ar fi cunoștințele despre textura solului, despre caracteristicile botanice ale plantelor cultivate etc. De pildă, lucrarea de prășire a porumbului dă posibilitatea să se precizeze cunoștințele elevilor despre cultura acestei plante (lucrările solului în vederea semănăturii, semănăturii, lucrările de întreținere, dăunătorii porumbului). Totodată, se impune ca lucrările să fie executate cît mai corect din punct de vedere științific, la nivelul corespunzător progresului tehnic actual. Din acest punct de vedere este indicat să se organizeze și diferite demonstrații cu mașini sau unelte de lucru moderne folosite astăzi în agricultură.

Foarte important este ca munca elevilor să fie orientată către un scop, către obținerea unui rezultat, căci numai o asemenea muncă are valoare educativă. Elevii trebuie să-și dea seama că activitatea lor contribuie la producerea unor bunuri materiale utile societății. În felul acesta se stimulează mult interesul lor pentru munca în agricultură, dragostea lor pentru această muncă.

Succesul practicii continue depinde în mare măsură de modul în care aceasta a fost organizată. O bună organizare cere ca, după ce s-a stabilit legătura cu gospodăria agricolă colectivă, după ce s-au precizat lucrările la care vor lua parte elevii și s-au pregătit uneltele și materialele necesare, elevii să fie repartizați pe grupe și echipe conduse, prin rotație, de cîte unul din ei, astfel ca toți să treacă și prin această muncă de răspundere.

Vom pași apoi la întocmirea programului zilnic de activitate, pe care îl vom aduce din vreme la cunoștința elevilor. Este bine ca programul să cuprindă următoarele elemente: data (ziua), lucrarea programată, locul unde se execută, uneltele și materialele necesare, grupa de elevi, responsabilul de grupă și profesorul care conduce practica. Este bine să se prevadă în program și acti-

Lucrările agricole pe terenurile gospodăriei colective

vitățile ce se vor efectua cu elevii în caz de ploaie.

Iată, de exemplu, cum a fost alcătuit programul zilnic de practică pentru elevii clasei a V-a de la Școala de 8 ani din Dobreni, raionul Oltenița, care își vor efectua munca la G.A.C. „Ilie Plîntilie” din comuna lor. Prevăzînd toate elementele necesare, acest program indică întreaga muncă practică ce va fi desfășurată de elevi. Bunăoară, se arată că în ziua de 10 iunie elevii, împărțiți în grupe, vor efectua, pe parcela cu cartofi a gospodăriei, lucrări de depistare și colectare a gîndacului de Colorado avînd pentru aceasta la îndemînă cutii și borcane. Munca lor va fi supravegheată de profesorul de agricultură și de dirigintele clasei. În ziua de 11 iunie, grupele 1 și 2 vor participa la plivitul culturilor de grîu, iar grupele 3 și 4 la demonstrarea prășitului mecanic al sfeclei de zahăr. Lucrările vor fi conduse de cîte un specialist din gospodărie și un profesor. În zilele următoare grupele de elevi vor participa, prin rotație, la plivitul culturilor de grîu, la recoltarea mecanică a lucernei și secarei — masă verde — la răritul sfeclei de zahăr și florii-soarelui, la arături de vară, la recoltarea și depozitarea furajelor, la irigații legumelor, la mușuroitul cartofului, vor administra îngrășămintele suplimentare la legume și vor cerceta stadiul de coacere a cerealelor pentru a stabili data seceratului. Pe lângă aceste lucrări, programul cuprinde un număr de lucrări de rezervă pentru

caz de ploaie — pregătirea magaziiilor în vederea depozitării cerealelor, pregătirea mașinilor în vederea recoltatului etc.

La Școala de 8 ani din comuna Basarabi, regiunea Dobrogea, s-au prevăzut, pe lângă lucrări de întreținere a culturilor de floarea-soarelui, porumb și cartofi, multe lucrări în vie — cum sînt legatul, copcitul, plivitul și stropitul — ținîndu-se seama de caracterul viticol al zonei în care se găsește școala.

O acțiune demnă de relevat a avut loc în raionul Hirșova, unde stabilirea lucrărilor ce urmează a fi efectuate de elevi s-a făcut cu sprijinul Consiliului agricol raional. Totodată, cercul pedagogic de agricultură, sprijinit de secția de învățămînt, a organizat la școala din Topologu o consfătuire cu profesorii de agricultură de la 12 școli din raion în legătură cu practica agricolă de vară. Lecția practică model ținută cu acest prilej, avînd ca temă „Mușuroitul cartofilor”, a prilejuit discutarea unor probleme ca modul cel mai bun de folosire a uneltelor agricole, întuirea directă a plantelor pe teren, procedee de recapitulare și fixare a cunoștințelor la lecțiile practice etc. Discuțiile privitoare la practica continuă s-au purtat mai ales asupra organizării colectivelor de elevi pentru munca agricolă conform cu organizarea muncii în gospodăria colectivă și cu cerințele programei școlare.

Asemenea preocupări se întîlnesc și în multe alte locuri. Ele dovedesc străduința profesorilor de agricultură de a organiza și desfășura în cele mai bune condiții practica continuă a elevilor.

GR. T. MOCANU
directorul Școlii de 8 ani nr. 3
Onești

PETRE STĂNCULESCU

Într-o școală de 8 ani

In ultimele săptămîni de școală

Despre folosirea maselor plastice

Tov. Stela Manolescu, profesoară de chimie la Școala medie nr. 10 din Capitală a acordat o mare atenție legării strînse de viață a discuțiilor pe care le-a purtat cu elevii ei asupra temei „Mase plastice” în cadrul recapitulării finale.

Astfel, după ce s-a amintit pe scurt istoricul sintezelor organice, începînd cu prima sinteză, realizată de Wöhler la începutul secolului XIX, profesoara a orientat discuția spre prezentarea structurii maselor plastice în strînsă legătură cu procedeele de obținere și prelucrare a acestora. Aici elevii s-au referit în special la procesul de obținere a maselor plastice prin polimerizare și policondensare, subliniind diferența dintre aceste două procedee și dintre compuşii rezultați. Ei au menționat de asemenea agenții care participă la procesul de obținere a maselor plastice, arătînd rolul lor în reacțiile chimice care au loc ca și în prelucrarea maselor plastice. De pildă, au arătat că la procesele de polimerizare și policondensare participă căldura, lumina, presiunea, catalizatorii sau inhibitorii, emulgatorii și stabilizatorii, iar la prelucrarea maselor plastice se folosesc plastifianți, lubrefianți, coloranți și materii de umplură.

În continuare discuția s-a oprit asupra proprietăților generale ale maselor plastice sintetice: stabilitate chimică, rezistență mecanică, greutate specifică mică, proprietăți dielectrice, proprietăți optice ș.a. Elevii, îndrumați de profesoară, au scos în evidență marile avantaje pe care le prezintă masele plastice datorită acestor proprietăți.

Un loc important l-a ocupat în lecția recapitulativă discuția asupra principalelor mase plastice care se obțin astăzi la noi în țară

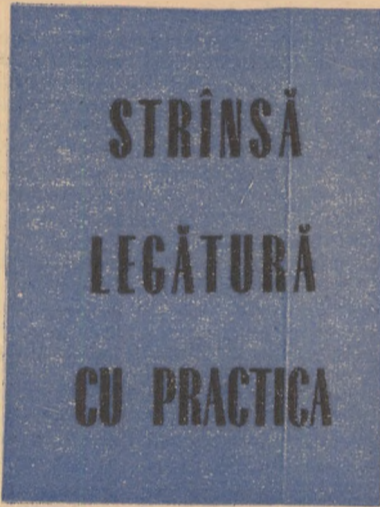
și a întrebunțării lor în industrie. Elevii au alcătuit în clasă, sub îndrumarea profesoarei, o schemă în care au grupat masele plastice în funcție de procedeul prin care se obțin (polimerizare sau policondensare) și în care s-a menționat pentru fiecare produs în parte materia primă din care se obține, metoda de fabricație, structura moleculară, proprietățile și întrebunțările. Astfel, în grupa maselor plastice obținute prin polimerizarea olefinelor și a esterilor acidului acrilic au fost trecute polietena, care provine din polimerizarea etenei și care are o largă întrebunțare în industria electrotehnică, în industria producătoare de utilaj chimic și industria bunurilor de larg consum, polizobutena care datorită elasticității ei și faptului că este rezistentă la reacții chimice este utilizată în combinații cu cauciucul în industria electrotehnică și la fabricarea utilajului chimic, polistirenul, masă plastică larg întrebunțată în industria electrotehnică datorită proprietăților sale de electroizolare (aici s-a făcut o paranteză și s-a vorbit de copolimerizarea stirenului cu butadienul în vederea obținerii cauciucului sintetic „S.K.B.”), policlorura de vinil, care înlocuiește cu succes pielea și în sfîrșit metacrilatul de metil (plexiglasul), material plastic incandesibil și transparent cu largă întrebunțare ca înlocuitor al sticlei. În grupa a doua a maselor plastice, provenite prin policondensare, au fost menționate fenoplastele — care atunci cînd sînt obținute în mediul acid dau novolacul, iar atunci cînd sînt obținute în mediul bazic dau bachelita, ambele fiind întrebunțate în electrotehnică — galalitul, prima masă plastică obținută din proteine, aminoplastele și,

în sfîrșit, masele plastice poliamicide cu structură polipeptidică, care au o largă întrebunțare în industria fibrelor și țesăturilor sintetice.

Subliniind faptul că masele plastice au astăzi o largă întrebunțare în cele mai diferite domenii, elevii au vorbit despre marea dezvoltare a industriei maselor plastice la noi în țară și despre perspectivele ei de viitor, datorate existenței în țara noastră a unor bogate surse naturale de materii prime cum sînt gazul metan, sarea, petrolul și hidrocarburi extrase din el, sulfurul ș.a., folosite cu succes în sinteza maselor plastice.

Legînd cunoștințele de chimie de problemele producției, tov. Manolescu a realizat o lecție instructivă, strîns legată de practică, deosebit de folositoare elevilor în pregătirea lor pentru examenul de maturitate.

C. DEMETRESCU

Studiu în laborator

Trigonometrie pe teren

Pentru a ajuta elevilor să-și consolideze cunoștințele teoretice de trigonometrie și în același timp să înțeleagă mai bine cum se aplică aceste cunoștințe în practică, am organizat de curînd cu ei o lucrare pe teren.

Lucrarea a avut loc în grădina Cișmigiu, învecinată cu școala noastră — și anume pe un teren cu nisip situat lângă lac.

Pe teren am folosit un lanț de 10 m, o ruletă de 20 m, cinci jaloane, o miră, un goniometru și două teodolite. Pentru ca lucrările să se desfășoare cu randament maxim am împărțit sarcinile pe grupe de elevi, fiecare grupă avînd cite un responsabil. Astfel, am avut trei grupe de calculatori pe lângă cele 3 aparate pentru măsurarea unghiurilor. Calculatorii purtau cu ei maculatoare, tabele de logaritmi și rigle de calcul și dădeau rezultatul imediat după ce se făceau toate măsurătorile necesare pentru rezolvarea unei probleme. Alte trei grupe de cite doi elevi purtau trepiede și aparatele respective pentru măsurarea unghiurilor, o grupă a răspuns de jaloane și de miră, alta de ruletă și lanț.

Unghiurile au fost măsurate în general cu teodolitul, din locuri diferite, efectuîndu-se apoi media aritmetică a rezultatelor. Pe teren elevii au constatat că, cu cit aparatul este mai perfecționat

cu atît rezultatele sînt mai bune. Ei au dedus acest lucru din comparația măsurătorilor obținute cu ajutorul goniometrului și al celor două teodolite. Pe cit a fost posibil calculele au fost verificate pe teren, explicîndu-se erorile. S-a procedat astfel, de pildă, atunci cînd s-a calculat raza rondului cu statui (eroarea era de 12 cm.). În legătură cu erorile elevii au constatat că în tabela tangentei pentru o aceeași variație de un grad salturile tangentei sînt mult mai mari, în jurul lui 90°.

Problemele rezolvate pe teren au fost: 1) Aflarea înălțimii unei case; 2) Aflarea lungimii unui copac înclinat de lângă lac; 3) Aflarea lățimii lacului; 4) Aflarea distanței dintre două puncte inaccesibile de dincolo de lac, dar vizibile; 5) Calcularea ariei rondului cu statui.

În felul acesta s-a recapitulat în bune condiții rezolvarea trigonometriei, elevii au înțeles mai bine importanța matematicii în rezolvarea unor probleme cerute de practică și și-au dezvoltat deprinderile de mînuire a instrumentelor pentru măsurarea distanțelor și pentru măsurarea unghiurilor.

Prof. ELISABETA IORGULESCU
Școala medie „Gheorghe Lazăr”
București

Reliefarea laturii aplicative

Unul din principalele obiective ale muncii pe care o desfășor în prezent cu elevii mei din clasa a XI-a în vederea consolidării și sistematizării cunoștințelor lor de fizică este acela de a reliefa cit mai clar, cit mai pregnant, latura aplicativă a chestiunilor teoretice.

De pildă, recapitulînd cunoștințele de electronică, m-am referit la o serie de aplicații ale acestora în transporturi. Am început prin a pomeni un exemplu atractiv — autostopul, instalație care se experimentează în prezent la Institutul de cercetări feroviare. Anume, în dreptul fiecărui semafor, lipit de șină, se găsește un circuit oscilant. Sub locomotivă se află încă un circuit oscilant acordat cu primul. La trecerea locomotivei prin dreptul circuitului oscilant al căii, în acesta ia naștere un curent de inducție care, conform legii lui Lentz, slăbește curentul inductor. În acest fel este eliberată armătura unui releu legat cu circuitul oscilant atașat sub tender și astfel este pusă în acțiune instalația de frînare automată. O instalație adecvată face ca circuitul oscilant al căii să intre în funcțiune numai cînd semaforul indică oprire.

În continuare am arătat că dezvoltarea impetuoașă a economiei socialiste a făcut să crească în ritm rapid volumul traficului feroviar, ceea ce a impus ca semnalizarea optică în marile stații de triaj să fie înlocuită prin comunicații radio. Le-am arătat elevilor că în felul acesta semnalizarea nu mai necesită un personal numeros, iar pe timp nefavorabil recepționarea devine absolut sigură. Dînd și cîteva exemple concrete, am arătat apoi ce avantaje s-au obținut prin folosirea radioului în stația Ploiești-triaj și anume am subliniat că acolo unde se realizează o legătură radio între stații și trenurile aflate în plin

mers, timpul economisit la îndrumarea trenurilor pe rețea este echivalent cu folosirea unei locomotive mai puțin la fiecare patru locomotive.

Pe lângă aplicațiile directe ale electronicii, am urmărit ca recapitularea să cuprindă exemple din sfera automatizării. Am stăruit îndeosebi asupra directivelor pe care cel de-al III-lea Congres al P.M.R. le-a dat în această privință. Astfel, am discutat cu elevii despre automatizarea operațiunilor de control a dimensiunilor rulmenților, operație ce se execută cu ajutorul unui traductor care transformă variațiile dimensiunilor rulmenților în variații ale curentului electric. Cu acest prilej am atras atenția elevilor asupra faptului că un asemenea control nu permite doar asigurarea unei mari viteze de lucru și o precizie maximă a operației de sortare ci, în cazul cînd controlul automat realizează și comanda inversă asupra dispozitivelor de prelucrare, erorile sînt anulate din mers, ceea ce înlătură la maximum posibilitatea unor reburturi.

Recapitularea îmi dă prilejul să fac cunoscute elevilor și numeroase alte aplicații practice ale cunoștințelor studiate de ei. Astfel, voi insista asupra largilor aplicații ale semiconductorilor în construcțiile aparatelor de radio emisie și recepție, la instalațiile și aparatele electronice, scoțînd în relief influența pozitivă a acestora asupra mărimii productivității muncii și asupra reducerii prețului de cost al unor aparate.

În legătură cu cunoștințele de electromagnetism voi sublinia importanța energiei electrice în dezvoltarea tuturor ramurilor industriale, iar la recapitularea cunoștințelor referitoare la structura materiei voi vorbi despre folosirea radioizotopi-

lor în cele mai diferite domenii — agricultură, geologie, medicină etc. Organizînd în acest fel recapitularea, caut ca ea să contribuie cit mai larg la buna pregătire pentru viață a elevilor.

Prof. ELENA TULIPANT
Școala medie nr. 9
din Capitală

Botanică și agrotehnică

Peste cîteva zile elevii mei din clasa a V-a își vor începe practica agricolă. Căutînd să-i pregătesc pentru aceasta și prin lecțiile recapitulative de botanică, am acordat o deosebită atenție legării acestora de munca desfășurată în agricultură.

Iată, de pildă, cum am organizat recapitularea cunoștințelor despre cereale. Am pornit de la compararea caracterelor botanice ale plantelor ce fac parte din grupa cerealelor — grîul, orzul, ovăzul, secara și porumbul — subliniind în același timp structura morfologică și funcțiile plantelor cu flori.

Am cerut elevilor să se oprească în primul rînd asupra morfologiei seminței fiecărei specii de cereale în parte, în stare de repaus și în stare germinativă, accentuînd asupra alcătuirii semințelor și a numărului de rădăcini care apar la încolțire și care indică numărul plantelor ce provin din cariopsele respective. În continuare le-am cerut descrierea morfologiei și fiziologiei rădăcinii, tulpinei și frunzelor cerealelor mai cunoscute, orien-

tîndu-i să arate legătura între acestea și agrotehnica plantei respective, pe care ei o cunosc îndeaproape din studiul „Agriculturii” și de la practica agricolă. De pildă, elevii au prezentat comparativ rădăcinile diferitelor specii de cereale studiate și au vorbit despre adîncimea optimă de semănat a acestora în legătură cu rezistența plantei la secetă și cu posibilitatea ei de explorare a substanțelor nutritive din sol.

Pentru a-i ajuta să recunoască cerealele în cîmp am recapitulat cu ei, pe baza unui bogat material didactic, cunoștințele referitoare la alcătuirea paiului, a strujanului și a frunzei diferitelor cereale.

Amintind de diversele flori și înflorescențe caracteristice cerealelor, am insistat în lecția recapitulativă asupra formării semințelor ca urmare a procesului de fecundație, cit și asupra fazelor prin care trec semințele în timpul coacerii. Cu acest prilej le-am cerut elevilor să explice fazele de coacere în legătură cu factorii de mediu care le influențează și care

joacă un rol important în obținerea unor recolte bogate de cereale.

Un loc important am rezervat în cadrul recapitulării legăturii dintre particularitățile morfologice ale fiecărei specii de cereale în parte și lucrările de îngrijire a culturilor (plivitul păioaselor, necesar pentru a distruge buruienile, prășitul porumbului cerut de preferință rădăcinilor sale pentru un sol afînat și fără structură capilară, răritul, al cărui rol este să asigure cantitatea de lumină necesară procesului de fotosinteză, polenizarea suplimentară, impusă de nevoia corectării unor defecte morfologice ale virfului știuleților care apar mai tîrziu etc.).

Lecția recapitulativă a constituit astfel un bun prilej de a-i convinge pe elevi asupra importanței cunoașterii caracterelor botanice ale cerealelor pentru practica agricolă, pentru aplicarea agrotehnicii înaintate.

Prof. AL. IONESCU
Școala de 8 ani, Tămădău

In ultimele săptămîni de școală

Pentru rezultate cît mai bune

Colectivul cadrelor didactice de la Școala de 8 ani nr. 8 din Constanța este preocupat de numeroase probleme pe care le ridică perioada finală a anului școlar.

Astfel, comisiile metodice i-au sprijinit pe profesorii în planificarea lecțiilor recapitulative, în alegerea temelor pentru aceste lecții, în folosirea celor mai bune metode de recapitulare.

Au avut loc convorbiri săptămînale între diriginți și profesorii diferitelor clase pentru

stabilirea măsurilor ce trebuiau luate în mod special pentru unele discipline și pentru unii elevi care întâmpinau dificultăți în însușirea materiei.

Sub directa îndrumare a organizației de partid, cadrele didactice luptă pentru ca la sfîrșitul anului școlar să obțină cît mai bune rezultate în munca de pregătire a elevilor.

E. PÎNZARU
Școala de 8 ani nr. 8
Constanța

În pragul examenului de maturitate

„Să cinstim numele școlii noastre, prezentîndu-ne bine pregătiți la examenul de maturitate” — acesta este angajamentul viitorilor absolvenți ai Școlii medii nr. 4 „Ilie Pintilie” din Brașov. Iar profesorii școlii fac tot ce le stă în putință spre a-i ajuta să-și îndeplinească angajamentul luat.

De fapt, profesorii au făcut eforturi intense în această privință încă de la începutul anului școlar, preocupîndu-se să găsească metodele și formele de muncă cele mai potrivite pentru sporirea eficienței lecțiilor și a celorlalte activități organizate cu elevii claselor a XI-a, să-i ajute în sistematizarea cunoștințelor ce li se cer la examenul de maturitate, în înțelegerea adîncită a aspectelor esențiale ale problemelor.

În realizarea acestor sarcini cadrele didactice au primit un sprijin concret din partea comisiilor metodice din școală. Nu o dată referatele susținute în cadrul acestor comisii au tratat despre stilul și problemele muncii profesorilor de la clasele a XI-a, au arătat cum trebuie să lucreze aceștia pentru a înlătura lipsurile vădite în nivelul de pregătire al candidaților cu prilejul examenelor de maturitate din anul trecut, i-au îndrumat să asigure o participare activă la lecții a tuturor elevilor, o pregătire temeinică a fiecăruia din ei. Ca urmare, profesorii și-au îmbunătățit metodele și procedeele de lucru cu clasa în întregime și fiecare elev în parte. Totodată, s-a ținut săptămînal evidența notelor, iar în cazul celor cu note rele s-a discutat imediat cu aceștia și cu părinții lor, stabilindu-se măsuri în consecință. Pentru a-i ajuta pe elevii mai slabi, pe lângă interogarea lor mai frecventă la lecție, profesorii le-au arătat practic cum să-și ia notițe substanțiale, cum să învețe.

Totodată activitățile extrașcolare ce au avut loc cu elevii claselor a XI-a au fost astfel alese încît să se lege cît mai strîns de programa școlară, să contribuie la realizarea legăturii dintre teorie și practică. Astfel s-au făcut vizite la întreprinderile „Electroprecizia” din Săcele și „Celuloza” din Zărnești, la secția de fizică atomică de la Institutul politehnic din București etc., au fost vizionate piese și filme speciale alese.

Un aport însemnat la mobilitatea viitorilor absolvenți într-o activitate continuă a adus și organizația U.T.M. din școală. În adunările generale ale utemiștilor din clasele a XI-a s-au discutat temele „Cum învăța Lenin”, „Învăț să înveți” ș.a., iar grupele U.T.M. s-au ocupat atent de sprijinirea viitorilor absolvenți. La „Gazeta examenelor”, editată de organizația U.T.M., au apărut articole intitulate „Cum ne pregătim pentru examenul de maturitate”, „Să cinstim printr-o bună pregătire numele școlii” ș.a.

Colectivul didactic al Școlii medii nr. 4 din Brașov a folosit larg și sprijinul părinților în vederea

bunei pregătiri a elevilor din clasele XI-a. La lectoratele pentru părinți, ca și în discuțiile individuale cu aceștia li s-au dat indicații precise cu privire la regimul zilnic de muncă al fiilor lor, la controlul folosirii de către aceștia a timpului lor liber etc.

În ultima perioadă, munca de pregătire în vederea examenului de maturitate s-a intensificat și mai mult. Într-o ședință specială cu toți elevii din clasele a XI-a li s-au făcut cunoscute acestora instrucțiunile Ministerului Învățămîntului cu privire la examenul de maturitate și li s-a dat prilejul să arate la ce obiecte și la ce capitole simt nevoia de sprijin mai substanțial, pentru a se lua măsuri în consecință.

Recent, organizația sindicală din școală a inițiat, sub îndrumarea organizației de partid, o ședință în care s-a discutat problema pregătirii pentru examenul de maturitate. Membrii de sindicat au analizat felul cum s-a muncit pînă în prezent cu elevii claselor a XI-a. În cuvîntul său, tov. Constantin Moarcăș, directorul școlii, a arătat ce mai este de făcut pentru ca toți elevii să cunoască în adîncime problemele esențiale studiate, să le poată prezenta în mod sintetic în probele scrise ce se cer la examenul de maturitate, să fie în stare să lege teoria de practică. Tov. Moarcăș i-a îndrumat pe profesori să solicite mai larg pe elevi la sintetizări, să-i lase să răspundă liber, folosind formulări proprii, fără a-i ajuta în mod exagerat prin întrebări.

Intensificîndu-și activitatea, cadrele didactice depun toate eforturile pentru ca elevii școlii să se prezinte cu deplin succes în fața examenului de maturitate.

SILVESTRU PATIȚA
Brașov

Lecție de pomicultură la Școala medie din Negrești

Legături durabile între cunoștințe

Numerosi profesori de matematică, organizînd în perioada care a mai rămas pînă la 10 iunie recapitularea cunoștințelor predate în clasele VIII—X ale școlii medii, se preocupă să asigure o mai temeinică și mai conștientă însușire a capitolelor studiate, o mai mare posibilitate de legătură între disciplinele matematice învățate în clasa respectivă (algebră, geometrie, trigonometrie), între acestea și obiectele înrudite (fizică, chimie, desen tehnic, cunoștințe industriale), între predarea matematicii și practică.

Totodată, stabilind care din capitolele studiate în timpul anului sint mai puțin însușite de elevi, profesorii insistă în recapitulare asupra lor pentru lichidarea oricăror goluri din cunoștințele elevilor.

În clasa a IX-a, de exemplu, este neapărat necesar ca elevii să cunoască temeinic, din geometrie, capitolele „Asemănarea figurilor”, și „Relații metrice”, iar din algebră capitolele „Sisteme de ecuații”, „Funcția de gradul II”, „Funcția exponențială și logaritmică”.

Foarte indicat este să li se dea elevilor spre rezolvare probleme care să-i solicite la corelarea cunoștințelor, la aplicarea acestora. Astfel de probleme vor fi alcătuite de profesorii înșiși, în funcție de cerințele recapitulării în clasa pe care o conduc.

Iată, bunăoară, un exemplu: În cercul O se duce coarda AB — a, astfel că face cu tangentele la cerc, în A și B, unghiuri egale, de 60°. Se notează cu C intersecția acestor tangente și cu N, P, Q, proiecțiile punctului mobil M (de pe arcul mic determinat de coarda AB) pe segmentele AB, BC și CA, respectiv. Se cere:

1. să se arate că $MN = \sqrt{MP \times PQ}$ și că $MN + MP + MQ = \text{constant}$;

2. în cazul în care M este coliniar cu O și C, să se calculeze valoarea raportului AQ/AC ;

3. să se calculeze aria triunghiului curbiliniu ABC (care are ca latură arcul mic întins de AB);

4. să se construiască triunghiul echivalent cu patrulaterul AOBC și să se arate că aria lui este $4/3$ din aria triunghiului rectiliniu ABC.

În timpul anului școlar, predînd limba romină la clasa a VI-a, am urmărit în egală măsură atît înțelegerea justă de către elevi a conținutului de idei al lecturilor literare cît și îmbogățirea voca-

bulărilor acestora, cunoașterea temeinică a gramaticii limbii romine. Acum, în lecțiile de recapitulare finală, caut să-mi organizez munca în așa fel încît elevii să capete o concepție de ansamblu asupra întregului material studiat. Pentru aceasta mi-am propus să axez lecțiile de recapitulare pe cîteva teme mari.

Am pornit în studierea acestor teme de la lecturile discutate în clasă și de la operele citite de către elevi în cadrul lecturii suplimentare. Într-o temă cum ar fi, de pildă, „Frumusețile patriei oglindite în operele studiate” le-am cerut elevilor să vorbească despre felul cum este prezentată patria în „Ardealul” de N. Bălcescu, în „România pitorească” de Al. Vlahuță, în „Iubește țara ta” de M. Beniuc, în „Pămînt însoțit” de Horvath Imre etc. O altă temă, „Viața muncitorilor în trecut și astăzi zugrăvită de scriitori”, mi-a dat prilejul să discut cu elevii asupra schimbărilor care au intervenit în viața muncitorilor din patria noastră. Ne-am referit, în cadrul acestei teme, la opere ca „Uzina vie” și „Revoltă în port” de Al. Sahia, „Hunedoara” de Geo Bogza, „Șarja” de St. Gheorghiu și altele.

Este bine ca tema pentru acasă să se refere la materia ce se dă de repetat și nu la aceea care s-a repetat în clasă, căci astfel elevul desfășoară o muncă mai creatoare, cu un mai accentuat caracter independent. Se cere ca problemele și exercițiile alese fie pentru a fi date ca temă pentru acasă, fie pentru a fi lucrate în clasă, să fie altele decît cele rezolvate în timpul anului în clasă, să fie variate și interesante, așa încît să trezească dorința elevilor de a le afla soluția.

Perioada recapitulării finale trebuie să contribuie la înlăturarea tendinței pe care o vădese unii elevi de a lucra grăbit, superficial și fără să gîndească. Bunăoară, destui elevi din clasele a IX-a obisnuiesc, atunci cînd au de rezolvat ecuații reciproce de gradul IV cu termen de gradul II, să efectueze mecanic substituția $x^2 + \frac{1}{x^2} = z^2 - 2$ cînd

$x + \frac{1}{x} = z$ deși noi, la timpul potrivit, le-am atras atenția că pen-

tru a găsi $x^2 + \frac{1}{x^2} = z^2 - 2$ tre-

buie să ridice la pătrat pe $x + \frac{1}{x} = z$

Într-un asemenea caz este indicat să le dăm spre rezolvare ca temă pentru acasă, o ecuație de felul acesta:

$$5x^4 - 16x^3 + 2x^2 + 16x + 5 = 0$$

Cîteva teme

Într-un asemenea caz este indicat să le dăm spre rezolvare ca temă pentru acasă, o ecuație de felul acesta:

Am pornit în studierea acestor teme de la lecturile discutate în clasă și de la operele citite de către elevi în cadrul lecturii suplimentare. Într-o temă cum ar fi, de pildă, „Frumusețile patriei oglindite în operele studiate” le-am cerut elevilor să vorbească despre felul cum este prezentată patria în „Ardealul” de N. Bălcescu, în „România pitorească” de Al. Vlahuță, în „Iubește țara ta” de M. Beniuc, în „Pămînt însoțit” de Horvath Imre etc. O altă temă, „Viața muncitorilor în trecut și astăzi zugrăvită de scriitori”, mi-a dat prilejul să discut cu elevii asupra schimbărilor care au intervenit în viața muncitorilor din patria noastră. Ne-am referit, în cadrul acestei teme, la opere ca „Uzina vie” și „Revoltă în port” de Al. Sahia, „Hunedoara” de Geo Bogza, „Șarja” de St. Gheorghiu și altele.

Consider că de un real folos în

Deși vor face corect substituția

$x - \frac{1}{x} = z$ vor scrie mecanic că

$x^2 + \frac{1}{x^2} = z^2 - 2$ în loc să ridice la

pătrat pe $x - \frac{1}{x} = z$ și să afle că

$x^2 + \frac{1}{x^2} = z^2 + 2$ La fel vor scrie,

dacă vor avea $x - \frac{3}{x} = z$ că $x^3 +$

$+\frac{9}{x^2} = z^2 - 2$ în loc de $x^2 +$

$+\frac{9}{x^2} = z^2 + 6$

„Atrăgîndu-le atenția asupra greșelii și consecințelor ei, îi obișnuim pe elevi să chibzuiescă atent asupra modului cum trebuie să lucreze.

La clasa a X-a este bine să se insiste, la recapitularea algebrei, asupra mînuirii metodei inducției matematice, asupra rezolvării ecuațiilor prin folosirea teoremei lui Bézout și a schemei lui Horner, precum și asupra rezolvării ecuațiilor supuse unor condiții suplimentare.

În ceea ce privește cunoștințele de geometrie și trigonometrie, acestea pot fi recapitulate prin probleme de geometrie rezolvate cu ajutorul trigonometriei. O astfel de problemă poate fi de pildă următoarea: Două triunghiuri isoscele au baza comună de 16 cm, iar planele lor formează unghiul din primul cadran dat de ecuația: $\sin(x + 30) \sin(x - 30) = \sin 30^\circ$. Una din laturile egale ale unui triunghi este de 17 cm, iar laturile egale ale celui alt sînt perpendiculare. Să se afle distanța dintre vîrfurile triunghiului. O problemă ca aceasta, care nu-i deloc grea, cere elevului să gîndească, să fie atent, să găsească soluția ecuației trigonometrice și s-o folosească apoi în rezolvarea părții de geometrie.

Consider că, procedînd astfel, nu numai că putem asigura interesul elevilor pentru recapitulare, dar realizăm și legături durabile și logice între cunoștințele lor, îi ajutăm să-și consolideze și să-și fixeze aceste cunoștințe.

Prof. ANGHEL IORGA

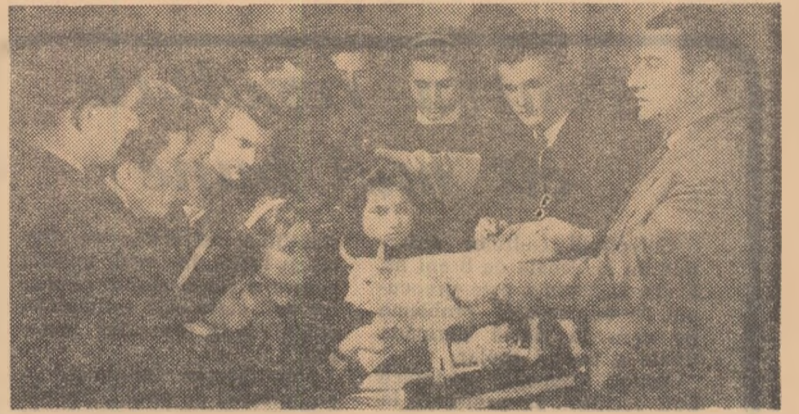
perioada recapitulărilor finale pot fi lucrările elaborate de către elevi în mod independent — bine înțelese puține la număr, așa încît să nu supraîncarce. Le-am cerut, de pildă elevilor să elaboreze o lucrare în care să vorbească despre viața școlilor ogîndită în literatură. Aceasta i-a pus în situația să vorbească despre creațiile unor scriitori ca Ion Creangă, B. St. Delavrancea, Al. Vlahuță, Mihail Sadoveanu etc. În aceste lucrare, referindu-se la schimbările care au intervenit în zilele noastre în viața școlilor, ei au putut vorbi despre schița „Foc de tabără” de Gh. Tomozei și altele. În discuțiile pe care le-am purtat apoi în clasă cu elevii pe marginea acestor lucrări am folosit și unul din albumele ilustrate editate de către Ministerul Învățămîntului.

Lecțiile de recapitulare la gramatică le-am organizat pe baza analizelor pe text, alegînd în așa fel textele încît ele să-mi permită în fiecare oră revederea cunoștințelor esențiale din diferite capitole ale gramaticii — părțile de vorbire flexibile, părțile de vorbire neflexibile, sintaxa propoziției, sintaxa frazei.

Prof. NATALIA DOBRINESCU
Școala medie din Drăgășani

Pentru îmbunătățirea învățămîntului agricol

Studiu în laboratorul Centrului școlar agricol din Geoagiu, regiunea Hunedoara

La Sibiu a avut loc de curînd o ședință de lucru a secției de învățămînt și propagandă din cadrul Consiliului Superior al Agriculturii, la care au participat și directorii școlilor profesionale de mecanici agricoli și ai școlilor tehnice agricole din întreaga țară. În cadrul acestei ședințe au fost dezbătute o serie de probleme esențiale pentru asigurarea bunei desfășurări a procesului instructiv-educativ în învățămîntul agricol — dezvoltarea bazei materiale, instruirea teoretică și practică și desfășurarea muncii de educație comunistă.

Referatele prezentate și discuțiile ce s-au purtat pe marginea lor au scos în evidență grija deosebită pe care o poartă partidul și guvernul pregătirii mecanizatorilor și tehnicienilor pentru toate ramurile agriculturii. Astfel, s-au alocat sume importante pentru dotarea celor 246 școli profesionale și tehnice agricole — asigurându-se astfel acestor școli condiții bune de desfășurare a activității instructiv-educative — ca și pentru cazarea unui număr de peste 60.000 elevi.

Discuții ample și fructuoase au fost purtate în legătură cu problemele instruirii teoretice și practice a elevilor. Au fost scoase astfel în evidență rezultatele rodnice obținute pe această linie în unele școli fruntașe cum sînt Școala tehnică horticolă din Turda, școlile tehnice agricole din Tg. Mureș și Sibiu etc. Totodată, au fost relevate o serie de neajunsuri în pregătirea

elevilor, neajunsuri care s-au constatat în special la școlile nou înființate, ca și la o serie de școli mai vechi, în care se resimte încă lipsa de cadre tehnice de specialitate și de cadre cu bună pregătire pedagogică. S-a arătat, de pildă, că unli din ucenicii și elevii acestor școli nu au cunoștințe suficiente de trinite despre condițiile optime de formare a agregatelor din tractor și diferite mașini agricole, despre complexele agrotehnice, despre importanța anumitor lucrări de întreținere pentru sporierea producției agricole la hectar, despre metodele de irigare a culturilor etc. Majoritatea vorbitorilor au subliniat că asemenea deficiențe — unele inerente perioadei de început — pot fi ușor remediate dacă conducerile școlilor și cadrele didactice vor utiliza cu pricepere experiența pozitivă a centrelor școlare bine organizate, care obțin rezultate bune.

În ședință s-au făcut numeroase propuneri judicioase privind îmbunătățirea planurilor de învățămînt și a manualelor. Astfel, în scopul unei mai bune distribuiri a obiectelor de cultură generală și de specialitate, s-a propus o nouă repartizare pe ani de studii a predării matematicii, limbii române, chimiei agricole, protecției plantelor etc., care să țină mai mult seama de specificul pregătirii anterioare a elevilor.

Mulți dintre participanții la discuții au vorbit despre necesitatea revizuirii etapelor de practică în producție, mai ales pentru școlile de tip horticol și agricol, astfel încît aceasta să corespundă cît mai mult condițiilor zonale ale producției, ca și scopului practicii — dezvoltarea deprinderilor de

muncă ale elevilor, strînsa legare de practică a pregătirii lor.

S-a cerut totodată ca în legătură cu redactarea noilor manuale didactice pentru școlile profesionale de mecanici agricoli și pentru școlile tehnice agricole să se țină mai mult seama de principiul accesibilității. De asemenea, s-a arătat că materialul didactic confecționat în atelierele Consiliului Superior al Agriculturii trebuie să fie modernizat, renunțându-se la unele aparate și mulaje prea greoaie produse în prezent.

Referatul privind problemele muncii educative a insistat asupra rolului pe care îl au cadrele didactice în educarea comunistă a viitorilor mecanizatori și tehnicieni agricoli, în formarea personalității lor și a subliniat totodată necesitatea unei valorificări mai largi a laturii educative a procesului de instruire teoretică și practică a elevilor, atît în cadrul activităților școlare cît și în cadrul muncii în producție și al activităților extrașcolare.

În concluziile ședinței s-au adoptat o serie de recomandări privind îmbunătățirea planurilor și programelor actuale, ridicarea continuă a muncii didactice și metodice, acordîndu-se o atenție specială cadrelor tinere și maștrilor-instructori, metodică alternării învățămîntului teoretic cu practica în cadrul gospodăriilor didactice și în producție etc.

Prin problemele abordate, prin îndrumarea dată directorilor de școli, ședința secției de învățămînt și propagandă din cadrul Consiliului Superior al Agriculturii va aduce o contribuție serioasă la îmbunătățirea învățămîntului profesional și tehnic agricol.

DIMITRIE D. ROMAN

1 000 de absolvenți

Directorul Grupului școlar de construcții din Deva, comunistul Ion Minăluș, vorbește cu o legitimă mîndrie despre activitatea rodnică a colectivului școlii. Într-adevăr acum, în pragul slîrșitului de an școlar, se poate constata că bilanșul activității acestui colectiv este bogat, rodnic.

Cadrele școlii au știut să dezvolte dragostea elevilor pentru meseria aleasă și, dispunînd de condiții materiale dintre cele mai bune, au asigurat o pregătire temeinică viitorilor muncitori constructori. Ca urmare, cataloagele arată în dreptul numelui multor elevi numai note de 9 și 10.

Cei 196 de viitori absolvenți ai școlii se află în aceste zile la practică pe șantierele de construcții din regiunea Hunedoara. Oriunde ar fi — la cvartalele noilor blocuri de la Deva ori Petroseni, la construcția școlii medii din Brad, la Sebeș, la Alba Iulia sau la Petrița — peste tot ei lucrează cu sîrguință, dorind să aplice cu pricepere ceea ce au învățat în școală. Mun-

cătorii calificați, care le apreciază entuziasmul, dorința de a dobîndi noi cunoștințe și deprinderi practice, le acordă un ajutor permanent. La unele șantiere s-a luat inițiativa de a repartiza ucenicii pe obiective de lucru, în brigăzi care execută, sub conducerea cîte unui muncitor cu experiență, totalitatea lucrărilor.

Practica ucenicilor Grupului școlar de construcții din Deva va mai continua pînă la 15 iunie, după care urmează examenul de calificare și absolvire. Alunci o nouă promoție de viitori muncitori își va începe lucrul pe șantierele regiunii.

Din 1955, data înființării școlii, aceasta a pregătit 883 de tineri calificați în diferite meserii.

Peste cîteva săptămîni, cînd actualii elevi ai anului III își vor fi trecut examenul de calificare și absolvire, numărul total al absolvenților școlii se va ridica la peste 1 000.

PETRE JURCAN
Deva

Probleme ale pregătirii viitoarelor cadre în ziarul „Constructorul“

Pregătirea viitoarelor cadre pentru sectoarele economiei noastre naționale pune în fața organelor de resort sarcini de o deosebită răspundere. Dezvoltarea societății noastre socialiste, progresul necontenit al științei și tehnicii cer tot mai imperios muncitori și tehnicieni cu o înaltă calificare, capabili să minuiască cele mai complexe mașini, oameni cu un înalt nivel de conștiință. La formarea unor asemenea cadre contribuie, alături de școlile din sistemul Ministerului Învățămîntului, și școlii profesionale, tehnice, de maștri aparținînd altor ministere, în cadrul cărora conlucrează în vederea aceluiași scop profesorii de cultură generală cu cei de specialitate tehnică, ingineri, tehnicieni, maștri-instructori. Această conlucreare urmărește să realizeze o pregătire armonioasă a viitorilor muncitori, tinerii care termină școlile profesionale și tehnice trebuind să aibă o cultură generală cuprînzătoare pe care să se sprijine o temeinică pregătire în profesia aleasă.

Economia noastră națională dezvoltă într-un ritm rapid ramura construcțiilor, domeniu de activitate în care necesarul de cadre va fi pe zi ce trece tot mai mare. La îmbunătățirea continuă a pregătirii acestor cadre o valoroasă contribuție aduce gazeta „Constructorul“, care publică aproape în fiecare număr o rubrică intitulată „Calificarea și perfecționarea cadrelor“. De la început se cuvine menționat faptul că articolele, reportajele și informațiile publicate la această rubrică se referă la o gamă largă de probleme. Alături de articole care tratează diferite aspecte ale muncii profesorilor din școlile

profesionale, intilnești numeroase materiale referitoare la activitățile social-culturale, la formarea profilului moral al viitorilor muncitori, la educarea conștiinței lor în spirit comunist.

O problemă de care se ocupă pe larg ziarul „Constructorul“, cum este de altfel și firesc, o constituie organizarea practicii în producție a ucenicilor. Multe din articolele pe această temă înfățișează concret căile care asigură o bună pregătire practică viitorilor constructori. În articolul „Una din preocupările noastre de bază“, de pildă, este prezentată pe larg experiența în această direcție a Școlii profesionale din Satu Mare. Articolul arată că aici maștrii-instructori au fost aleși dintre tehnicienii cei mai buni, cu experiență în meserie, iar ucenicii au fost repartizați în brigăzile care obțin cele mai bune rezultate, astfel încît elevii din ultimii ani de studii au ajuns să efectueze lucrări complexe, care cer un înalt grad de tehnicitate. În felul acesta, subliniază articolul, viitorii constructori își formează chiar din timpul practicii deprinderea de a lucra repede și bine, de a respecta disciplina socialistă a muncii.

Referindu-se tot la problemele instruirii practice, articolul intitulat „Esentialul — să-i facem să-și iubească meseria“ expune experiența valoroasă a maistrului M. Sardino de la Școala profesională de ucenici constructori din Bacău, ca și rezultatele bune obținute de acest maistru, ai cărui elevi au devenit, după absolvire, fruntași la locurile lor de muncă sau studenți dintre cei mai buni în institutele de construcții.

Ziarul „Constructorul“ a manifestat deseori combativitate față de superficialitatea cu care con-

ducerile unor întreprinderi privesc sarcinile ce le revin în pregătirea viitoarelor cadre de constructori. În articolul „Electricienii sau... lăcătuși“ este criticată conducerea fabricii de ciment din Fieni care nu s-a preocupat de antrenarea specialiștilor din întreprindere în activitatea didactică. Într-un alt articol este criticată conducerea șantierului complexului comercial din Brăila, care a repartizat ucenicii aflați la practică în activități cu totul străine de specialitatea pentru care sînt pregătiți.

Problemele calității învățămîntului sînt abordate într-un articol mai amplu — „Lupta continuă pentru calitatea învățămîntului“, semnat de ing. Mihai Tudose. Autorul prezintă experiența Centrului școlar al Trusului de construcții montaj nr. 1 din București, arătînd că aici s-au obținut bune rezultate în procesul instructiv-educativ datorită faptului că atît în predarea disciplinelor de cultură generală cît și în predarea tehnologiei s-au folosit tipuri de lecții adecvate, menite să asigure înțelegerea cît mai deplină a problemelor esențiale, că expunerea lecțiilor a fost însoțită totdeauna de ilustrări practice care au ușurat însușirea creatoare a cunoștințelor. Articolul relevă de asemenea preocuparea profesorilor de la acest centru școlar pentru confecționarea de material didactic și întocmirea unor culegeri de probleme care au fost folosite cu succes de elevi.

Cu competență sînt abordate problemele calității învățămîntului și în suita de articole semnate de ing. V. Gherghisan, cu privire la buna pregătire a elevilor.

Una din problemele majore ale pregătirii viitoarelor cadre de constructori o constituie îmbina-

rea armonioasă în procesul instructiv-educativ a cunoștințelor teoretice cu deprinderile de muncă practică. Dacă tematica gazetei ar cuprinde și materiale care să se refere la folosirea mai accentuată a cunoștințelor teoretice de specialitate ale elevilor în lucrările practice, la felul cum muncesc profesorii și maștrii-instructori pentru a le forma viitorilor constructori priceperea de a desfășura nu o simplă muncă meșteșugărească, ci o activitate bazată pe o temeinică pregătire științifică de specialitate, pe capacitatea de a folosi în practică cunoștințele teoretice gazeta „Constructorul“ ar aduce o contribuție și mai importantă la valorificarea experienței bune în acest domeniu, la rezolvarea unor probleme care se ridică în munca școlilor în privința imbinării teoriei cu practica.

În unele articole ziarul abordează diverse probleme privind educarea viitorilor muncitori. În general aceste articole scot în relief importanța educativă a perioadei de practică, în care elevii lucrează alături de muncitori, popularizează inițiativele bune luate în această direcție, prezintă rezultatele lor. Se impune însă ca problemele educative să fie tratate mai în profunzime. În articolul „Cu dragoste și răbdare“, de pildă, este prezentat cazul unui elev cu serioase abateri de la etica școlărească și care a refuzat cu încăpăținare ajutorul colegilor și al dirigintelui. După ce enunță o serie de metode folosite fără succes pentru îndreptarea lui, articolul o menționează pe aceea care l-a scos pe educatorii din impas — o întîlnire a pedagogilor cu părinții elevului în cauză, în prezența acestuia. Această întîlnire a rezolvat, după cum se menționează în articol — totul. Dar a considera că asemenea acțiuni izolate, unilaterale pot duce prin ele înșile la rezolvarea unor complexe probleme educative înseamnă a ignora, cu voie sau fără voie, realitatea. Credem că nu e bine ca profesorii și părinții să fie liniștiți în mod artificial. Munca educativă cu

elevii trebuie centrată pe formarea unor puternice convingeri morale, a unor deprinderi conforme cu aceste convingeri. Aici revine, desigur, un rol important muncii cu părinții, dar ca o parte integrantă a activității educative cu aspecte și căi atît de multiple.

În școlile pregătitoare de viitori constructori se ridică încă numeroase alte probleme a căror dezbateră în coloanele „Constructorului“ ar fi deosebit de utilă.

În preocuparea gazetei ar putea intra de pildă problema contribuției organizațiilor sindicale din întreprinderile unde se desfășoară practica în producție în antrenarea elevilor la viața cultural-obștească a muncitorilor. Se știe ce bogate roade educative are pentru educarea în spirit comunist participarea elevilor la viața culturală din întreprinderi, alături de muncitori. Ar fi de asemenea util să se dezbată în coloanele gazetei probleme privind formele de colaborare organizată între școală și întreprindere, privind măsurile care se întreprind, metodele care se folosesc în vederea instruirii ucenicilor în problemele protecției muncii. Antrenarea maștrilor, a tehnicienilor și a inginerilor în dezbateră, în coloanele gazetei, a unor probleme referitoare la programele și manualele școlare ar fi utilă atît profesorilor care le folosesc în activitatea de zi cu zi cît și celor care au răspunderea elaborării lor. Ar fi bine, de asemenea, ca în orientarea tematică a gazetei să se țină mai mult seama de cerințele structurii anului școlar.

Prin publicarea rubricii „Calificarea și perfecționarea cadrelor“ ziarul „Constructorul“ aduce o contribuție de preț la îndrumarea celor ce pregătesc noile generații de muncitori constructori. Lectura materialelor publicate la această rubrică este de un real folos atît pentru profesorii din școlile respective, cît și pentru educatorii de pe șantiere ai elevilor acestor școli.

C. RĂDOI

O manifestare demnă de atenție

Școala de coregrafie din București are o reputație stabilită în cercurile de specialitate. Manifestările sale televizate, executate la un remarcabil nivel artistic, au impus-o atenției spectatorilor din întreaga țară. Spectacolul de fine de an, prezentat duminică, 26 mai a.c., în sala Teatrului satiric muzical „C. Tănase” din Capitală, față de spectacolul din anul trecut, reprezintă un considerabil salt calitativ. Bogăția și varietatea temelor, ingeniozitatea realizărilor fie cu caracter realist, pline de pitoresc și de farmec, fie concepute pe un plan de idei și de sentimente destul de pretențios, armonia grupării în ansambluri echilibrate, expresivitatea impetuoasă sau subtilă, dar mereu vie, naturală, iată calități care vorbesc, pe de o parte, de nivelul artistic atins de școală, pe de altă parte, de exigența cu care se lucrează în orele de curs și la repetiții.

Ne bucură, îndeosebi, că mai toate temele, cu toată varietatea lor, își brodează structura pe linii clare, austere, monumentale, ale gramaticii dansului clasic. Inseși scenele mimate își datorează echilibrul și grația respectării trăsăturilor generale ale dansului clasic.

Ansamblurile claselor mici (anii I, II și III) în „La mare”, „Flori

de cîmp” și „În poiană”, executate cu prestanță pe schema dansului clasic, au creat o atmosferă de ritmicitate armonioasă, de avînt copilăresc, care a pus în evidență atât sensibilitatea delicată a copiilor, cit și soluțiile ferice ale profesorilor, capacitatea lor de creație și nivelul lor de exigență. Tovarășele Rita Frunzetti, Ethel Damian și Tamara Cap sînt o garanție că primele îndrumări creează în clasele lor climatul favorabil pentru grefarea realizărilor de mai târziu.

„Păpușile din Oaș”, dans coregrafiat de tov. Clara Volini, a fost o bijuterie de gingășie și de umor fin. Copiii din anul III: Brecher Irina și Bărbuceanu Vasile au dat dovadă de simț artistic și de o conștiințiozitate de artiști maturi. Interpretarea motivului popular în gesturi și atitudini de o semnificație plină de grație arată resursele bogate ce pot fi întâlnite în tezaurul nostru folcloric.

Temele de mare efect au fost executate, bineînțeles, cu vervă și talent, de anul de absolvire, însoțit, în unele scene, și de elevii din anii V, VII și VIII. Aci și-au dat întâlnire, într-o emulație tovarășească, tov. prof. Tilde Urseanu, coregraful Gabriel Popescu, tov. prof. Clara Volini, Ștefan Gheorghe, Gelu Matei etc. Tilde

Urseanu, de o nesecată inventivitate, atacă probleme dificile și le rezolvă cu o bogăție de sugestii și o varietate de nuanțe care dă scenelor aspectul de tablouri finite. Atmosfera coloristică și semnificația poetică a momentului ales din „Leția de dans”, calmul monumental, încălzit de o ușoară gingășie boticeliana din „Primăvara” lui Richard Strauss, abstractizarea motivelor populare și redarea lor în detalii fin stilizate, iată căutări și înfăptuiri cu care tov. Tilde Urseanu îmbogățește patrimoniul nostru coregrafic.

Tot atât de creator, tov. Gabriel Popescu prezintă „Vis de dragoste” de Liszt cu vervă plastică și bogăția de idei cu care ne-a obișnuit și din alte lucrări ale sale. Atmosfera de un romantism sobru ilustrează viu, prin contur și stil de epocă, celebra compoziție a lui Liszt.

Pe aceeași linie de căutări și realizări se înscriu tov. Clara Volini cu „Saltimbancul” și „Dans indian”, Gelu Matei cu „Mazurca” și „Priculicul” și alții.

Primele locuri se pare că le-au cîștigat, în fermecătoarea întrecere de pe scenă, absolvenții Moise Dan și Stan Lăcrimioara: impetuos, Moise Dan, stilată și unduoasă, Stan Lăcrimioara. În „Saltimbancul”, Moise Dan ne-a dat cea mai izbutită creație a sa, ca și Stan Lăcrimioara în „Vis de dragoste”. Aplauzele delirante ale publicului i-au promovat ca stele ale spectacolului. Mari făgăduieli pentru scena românească rămîn absolvenții Popa Aurel, Atanasiu Mihaela și Iosipescu Nicoleta. Moldoveanu Gabriela se ridică pe primul plan în scenele de gen. Gingășia plasticității sale șagălice cucerește publicul.

O bună apreciere se cuvine să fie acordată costumelor create cu gust și în concordanță cu coloratura specială a temelor.

Deși în vădit progres, obținerea unei stricte sincronizări a mișcărilor în ansambluri și chiar în perechi și a unui calcul precis al elanului care determină amploarea și siguranța salturilor rămîne o sarcină încă de urmărit în activitatea școlii. Se observă încă aritmii, șovăială și dibuiri după poziția stabilă, e drept, foarte rar.

E regretabil, de asemenea, că aspectele plastice ale vieții noi, neexplorate încă suficient în coregrafie, gesturile muncii evoluate din uzine și de pe ogoare, atitudinile determinate de ridicarea nivelului de trai și de cultură n-au atras atenția creatorilor din școală. Pe urmele realizărilor din sculptura, pictura și grafica noastră, inclusiv cea satirică, s-ar putea descoperi motive de o mare valoare morală și socială.

Conducerea tehnică a școlii am simțit-o în toate realizările de pe scenă prin măsura și bunul gust care au dominat întregul spectacol.

Ajutată de organele de partid și de învățămînt, sintem incredințați că școala va crește continuu, menținîndu-și locul de prima instituție de acest gen pe țară.

Prof. PETRE DRĂGOIESCU

Moment din spectacolul de fine de an a Școlii de coregrafie din București

ÎN PRAGUL VACANȚEI

La secția de învățămînt a regiunii București, pregătirile ce se fac pentru întîmpinarea vacanței au depășit de mult faza de început. Colectivul care răspunde de organizarea ei a luat din vreme toate măsurile necesare pentru a crea elevilor condiții dintre cele mai bune de odihnă, de recreere, așa încît ei să-și întărească sănătatea și să petreacă zile pline de farmec, îmbogățindu-și sufletul și mintea.

Un număr de 670 de elevi din regiune vor pleca în taberele organizate la munte, iar 650 în taberele de pe litoral. De asemenea, vara aceasta vor funcționa în regiune două tabere regionale — una în comuna Virteju și alta la Snagov — care vor cuprinde cîte 300 și respectiv 150 de copii în fiecare din cele patru serii organizate pînă la 1 septembrie. Amîndouă taberele sînt în curs de amenajare. La tabăra de la Snagov, bunăoară, se termină în aceste zile construcția unui nou bazin de înot și a debarcaderului.

Pentru elevii din regiune se pregătesc și patru tabere turistice — la Giurgiu, Oltenița, Călărași și Buștea. Drumetțiile, care vor ocupa un loc însemnat în activitatea de vacanță, vor cuprinde 115 000 de elevi. Peste 8 500 de elevi vor participa la cele 90 de excursii organizate pentru cunoașterea regiunii, iar 2 200 de elevi din școlile medii profesionale și tehnice vor lua parte la excursii ce le vor da posibilitatea să cunoască frumusețile patriei,

realizările regimului democratic-popular.

Zile bogate în activități variate și atractive vor petrece elevii și în taberele locale, ce vor funcționa pe lângă școli. De asemenea, ca și în anul trecut, secția de învățămînt a regiunii, în colaborare cu Comitetul regional U.T.M. va organiza în fiecare raion pentru elevii mai mari cîte o tabără de muncă și odihnă pe lângă gospodăriile agricole de stat. Aici, în afară de ajutorul ce-l vor da cu bucurie pentru obținerea unor recolte bogate, elevii vor participa la o largă și variată activitate cultural-artistică și sportivă.

În zilele vacanței elevii regiunii vor putea viziona numeroase filme și spectacole de teatru. De pe acum secția de învățămînt a luat de pildă legătura cu teatrul „Tăndărică” în vederea prezentării unor spectacole în raioanele regiunii.

Deosebită preocupare manifestă în această perioadă secția de învățămînt a regiunii București, în colaborare cu Comitetul regional U.T.M. pentru recrutarea și instruirea celor ce vor conduce activitatea copiilor în vacanță. Sute de învățători, profesori și instructori de pionieri, însuflețiți de dragoste pentru copii, se pregătesc de pe acum pentru activitatea de vacanță, dorind ca aceasta să fie cît mai plăcută, să lase celor mici amintiri de neuit.

M. ROBEA

Excursii

Pentru legarea cunoștințelor teoretice de practică în studiul geologiei, elevii claselor a X-a de la Școala medie „Dinicu Goleșcu” din Cîmpulung Muscel au participat de curînd la o excursie în partea de nord a raionului. Aici, sub conducerea profesorilor de specialitate, elevii au efectuat lucrări aplicative, observații asupra structurii petrografice a terenului, ca și asupra formelor de relief. Totodată, excursia a prilejuit cunoașterea de către elevi a unor aspecte biogeografice, climatologice și social-economice.

Lucrările aplicative au constat în efectuarea unui profil geologic în terasa medie din partea de nord a depresiunii subcarpatice (tectonice) a Cîmpulungului, sco-

findu-se în evidență depozitele de terasă — respectiv pietrișurile și nisipurile (roci sedimentare detritice necimentate). S-a urmărit apoi contactul dintre cristalin și depozitele terțiare ale depresiunii, precum și aspectul general al anticlinalului Groapa Oii, Mățău și Ciocanul și cel al sinclinalului cuprins între ele, pe care e axată depresiunea Cîmpulungului.

Excursia a prilejuit adunarea unui material petrografic bogat aparținînd celor două tipuri principale de roci: sedimentare și metamorfice. Totodată, ea a dat elevilor posibilitatea să-și adîncească cunoștințele teoretice și să se observe direct pe teren unele fenomene legate de structura geologică și tectonică din orizontul local, precum și formele de relief întâlnite în regiune.

De curînd, elevii Școlii de 8 ani din comuna Scutelnici, raionul Buzău, au participat la o excursie care le-a dat prilejul să viziteze orașele Brăila, Galați, Tulcea și Sulina, să cunoască centrul de recoltare a stufului de la Maliuc și să observe direct flora și fauna Deltei Dunării. Pe lângă aceasta, elevii au făcut în timpul excursiei, pornind de la Sulina, o plimbare cu vaporul pe mare.

Excursia a ajutat elevilor să-și consolideze, sub îndrumarea cadrelor didactice, o serie de noțiuni de geografie. De exemplu, cu prilejul vizitării Lacului Sărat de la Brăila s-au recapitulat cunoștințele privitoare la lacurile de cîmpie, la modul de formare a acestora, la importanța lor economică.

În timpul excursiei elevii au avut totodată posibilitatea să cunoască noua înfățișare pe care o au orașele patriei noastre, să vadă cu ochii lor marile construcții ale socialismului. Excursia a contribuit astfel din plin la dezvoltarea dragostei elevilor față de patria noastră.

N. C. MATEI
Institutul pedagogic din București

„TRATAT DE PSIHLOGIE EXPERIMENTALĂ”

Tratatul de psihologie experimentală apărut recent în Editura Academiei R.P.R., elaborat, sub redacția prof. univ. Al. Roșca, de un colectiv format din A. Chirceș, V. Mare, V. Pavelcu, P. Popescu-Neveanu, Al. Roșca, G. Zapan, B. Zörgö, este o lucrare amplă de sinteză, bazată pe tot ceea ce a obținut mai important psihologia experimentală materialist-dialectică.

În introducerea tratatului, autorii fac o serie de precizări importante menite să clarifice poziția teoretică și metodologică ce i-a călăuzit în selectarea și discutarea problemelor de psihologie experimentală. Nu intenționăm să analizăm în amănunt cele 10 capitole ale lucrării. Menționăm însă că autorii s-au preocupat în mod deosebit de combaterea de pe poziții științifice, militante, a curentelor și concepțiilor neștiințifice, idealiste, la modă în lumea capitalistă sau cere au circulat în psihologia ro-

mânească înainte de 23 August 1944. Este arătată și contribuția psihologilor romîni la patrimoniul psihologiei științifice, lucru important pentru înțelegerea locului și volumului cercetării lor în cadrul frontului psihologilor progresiști din întreaga lume.

Este de subliniat faptul că autorii vin și cu puncte de vedere noi, originale în special capitolele scrise de Al. Roșca, Gh. Zapan și P. Popescu-Neveanu, ca rezultat al unei munci minuțioase și competente.

Învățătorii și profesorii găsesc în lucrare numeroase probleme care îi interesează direct. Astfel — ca să ne referim numai la cîteva din ele — în capitolul „Senzatiile și percepțiile” (Al. Roșca) găsesc un prețios sprijin pentru munca lor privind dezvoltarea senzațiilor și a percepțiilor la elevi, ceea ce îi poate ajuta mult în întărirea caracterului intuitiv al predării. Studiind, de pildă, subcapitolele „Sensibilitatea ana-

lizatorilor și căile modificării ei”, „Percepția însușirii spațiale a obiectelor”, „Percepția timpului” și „Rolul cuvîntului în percepție” cadrele didactice pot acționa conștient pe această linie foarte importantă a dezvoltării senzațiilor și percepțiilor elevilor. Toț astfel, în capitolul „Gîndirea” (Al. Roșca) profesorii de limbă și literatură găsesc multe lucruri valoroase în legătură cu înțelegerea aspectului gramatical, înțelegerea unor texte literare etc., iar în capitolul „Limbajul” o serie de argumente care fundamentează științific procedeele metodice în predarea disciplinelor respective. La rîndul lor, profesorii de matematică, fizică, chimie, găsesc în subcapitolele „Înțelegerea unui text științific” și „Rezolvarea problemelor” jaloanele științifice pentru predarea acestor discipline.

Capitolul „Particularitățile tipologice ale activității nervoase superioare” (P. Popescu-Neveanu)

nu) ca și capitolul „Aptitudinile” (Al. Roșca) tratează probleme care, mai ales în actualele condiții, au devenit o problemă de prim ordin în psihologia pedagogică.

Deosebit de util, capitolul „Deprinderile” (Gh. Zapan și P. Popescu-Neveanu) — și mai ales subcapitolul „Cercetări asupra deprinderilor” servește efectiv unui număr foarte mare de profesori în domeniul foarte variate — predarea scris-cititului, predarea matematicii și gramaticii, organizarea muncii productive, a activității sportive.

Recomandăm cadrelor didactice această lucrare în care vor găsi nu numai informații prețioase din domeniul psihologiei, dar și indicații practice menite să ridice munca didactico-educativă la un nivel științific înalt.

Studiu în laboratorul de științe naturale al Institutului pedagogic de 3 ani din Bacău.

Pentru perfecționarea cadrelor didactice care predau agricultura

În vederea îmbunătățirii continue a predării agriculturii în școlile de 3 ani din mediul sătesc, și în vara acestui an (între 2 și 26 iulie), peste 7 000 de cadre didactice care predau acest obiect vor urma cursurile de perfecționare organizate de Ministerul Învățământului.

Participanții la cursuri vor studia o serie de probleme privind importanța creșterii animalelor domestice pentru economia națională. Astfel, în legătură cu bazele creșterii și ameliorării animalelor vor fi studiate probleme de sistematică zootehnică, însușirile individuale ale animalelor, reproducția, creșterea, dezvoltarea și selecția animalelor domestice. În legătură cu alimentația animalelor domestice se vor studia probleme privind valoarea nutritivă a nutrețurilor, origina vegetală și animală a acestora, hrănirea rațională a animalelor etc. În cadrul lecțiilor de zoohigienă se vor trata probleme privitoare la ecologia animală, la întreținerea și îngrijirea animalelor, probleme de igienă muncii și transportului, precum și probleme privind prevenirea bolilor. Lecțiile de zootehnie specială se vor referi la creșterea bovinelor, a oilor, a porcilor, a păsărilor etc., la probleme de apicultură și sericicultură.

O mare atenție se va acorda lucrărilor practice, care se vor desfășura la stațiunile experimentale și la unitățile socialiste din agricultură. De asemenea, se vor organiza o serie de activități me-

todice în cadrul cărora vor fi discutate unele probleme privind planificarea materiei la clasa a VII-a, determinarea raportului între partea teoretică și partea practică a predării, tipurile de lecții folosite în predarea cunoștințelor privitoare la creșterea animalelor domestice, precum și probleme legate de organizarea practicii în fermele zootehnice.

Pentru asigurarea unui nivel științific corespunzător al cursurilor, la predarea lecțiilor și la conducerea lucrărilor practice vor fi antrenate cadre didactice din învățământul superior agricol, precum și specialiști din agricultură.

Ținând seama că aceste cursuri vor fi organizate pe plan regional, secțiile de învățământ, cu sprijinul institutelor de perfecționare, au obligația să stabilească din timp localitățile unde se vor desfășura, să asigure condițiile de cazare și de organizare a activităților didactice, să stabilească locurile unde se vor organiza lucrările practice, să asigure mobilizarea cadrelor didactice programate să urmeze cursul.

Folosind experiența acumulată la cursurile organizate în anul trecut, având din timp la dispoziție planul de învățământ și programa cursului, secțiile de învățământ sînt chemate să depună toate eforturile pentru pregătirea în cele mai bune condițiuni a tuturor cadrelor didactice care vor predă agricultura în noul an școlar.

BIBLIOGRAFIE

A apărut revista LIMBA ROMÂNĂ nr. 2, 1963.
In sumar.
I. Coteanu: Cîteva probleme ale lingvisticii structurale.
Leontin Ghergarlu: Propozițiile atributive relative introduse prin „cine”.
Gh. Poătelungu: Locuțiunile adjectivale.
Luiza Seche: Despre etimologia adverbului „neam”.
D. Marmeliuc: Etimologii.
Ilie Dan: Glosar regional, regiunea Suceava (raionul Gura Humorului, comuna Pîrteștii de Jos).

Iorgu Iordan: „Neosisme”.
Ana Canarache: Note de cultivare a limbii.
Ioana Vintilă: Observații asupra expresiilor rimate.
N. Corlăteanu: Despre aceeași controversă filologică (Raporturile dintre „Codicele Voronețean” și „Lucrul apostolesc” al lui Coresi).
I. Crețu: Rectificări la edițiile poeziilor lui Eminescu (Concluzii).
Traian Costa: Versul II din „Nu voi mormînt bogat”.
Cronică. Critică și bibliografie.

Discurile „Electrecord” un prețios auxiliar în predare

„Electrecord” a luat inițiativa de a imprima pe discuri cele mai reprezentative opere ale scriitorilor noștri clasici și contemporani. Deși se adresează unui cerc larg de iubitori ai literaturii, aceste discuri pot fi utilizate cu succes atât de profesorii de limba română — la lecțiile privind viața și opera unor scriitori — cit și de învățători și educatoare.

Copiii de vîrstă preșcolară și celor din clasele I—IV „Electrecordul” le oferă numeroase povestiri înregistrate pe discuri cu diametre și turații diferite. „Povestea ursului cafeniu” de V. Colin, „Capra cu trei iezi”, „Ursul păcălit de vulpe” și „Punguța cu doi bani” de Ion Creangă, dramatizarea „Sarea în bucate” după P. Ispirescu sau „Legendele Olimpului” de Al. Mitru, sînt doar cîteva din acestea.

Se găsesc o serie de discuri și pentru clasele mari. În afară de imprimarea comediei „O scrisoare pierdută”, am folosit cu succes în predarea literaturii la aceste clase discul „Recital din versuri de Eminescu” („Mai am un singur dor”, „La steaua”, „Pe lingă plopii fără soț”, fragment din „Scrisoarea III”), ca și discul cu fabule de Gr. Alexandrescu, T. Argezi, M. Brelașu. La cercul literar am folosit discurile cu piesele „Steaua fără nume” de M. Sebastian și „Citadela sfărîmată” de Horia Lovinescu.

Pornind de la acest început pozitiv „Electrecordul” ar putea să-și dezvolte preocupările pe această linie.

Am simțit, de pildă, nevoia să avem la îndemînă discuri care să prezinte fragmente din operele lui N. Bălcescu, V. Alecsandri, L. Rebreanu, Al. Sahia și în general din operele scriitorilor prevăzuți în programele școlare. Astfel de discuri ar ajuta mult profesorilor în predarea lecturii literare la clasele V—VIII ca și la lecțiile de literatură din școala medie. Mă gîndesc, de pildă, la discuri cuprinzînd versurile lui Tudor Argezi, fragmente din operele lui M. Sadoveanu, poezii de Alecsandri, Eminescu, Coșbuc, Topîrceanu, Beniuc, Maria Banuș și alții, citite de autori sau de marii artiști, ca și la piese de teatru în distribuția unor actori renumiți.

Pentru ca discurile de acest fel să constituie un sprijin eficient în munca instructiv-educativă este necesară, socotesc, o anumită orientare în selecționarea materialelor. Fără îndoială, discul cu recitalul din versurile lui M. Eminescu este foarte reușit. În predare însă ne ajută efectiv numai fragmentul din „Scrisoarea III”. De aceea, consider că este oportun ca serviciul de resort din Mi-

nisterul Învățământului, în colaborare cu I.M.D.U. și întreprinderea „Electrecord” să-și propună un plan comun pentru a pune la dispoziția școlilor de cultură generală și profesională un număr suficient de discuri cu imprimări din opere lirice și fragmente din operele epice și dramatice prevăzute în programa de lectură literară pentru clasele V—VIII și de literatură română pentru clasele VIII—XI.

În ce privește metoda utilizării discului se cere să se asigure în primul rînd, condițiile tehnice. Majoritatea școlilor medii dispun de aparate care să permită folosirea discurilor, iar profesorii și elevii pot manevra aparatele cu destulă ușurință și pricepere.

Discul reprezintă un mijloc care contribuie în mare măsură la realizarea procesului de cunoaștere și interpretare a conținutului operei literare. Făcîndu-se imprimări bine alese și de bună calitate stimulum interesul și gustul elevilor pentru lectură, le dezvoltăm priceperea de a aprecia o operă literară.

Prof. GH. STĂNESCU
Școala medie nr. 7
„I. L. Caragiale”

*

Cele trei lecții ale compozitorului Alfred Mendelsohn, „Despre melodie și ritm”, „Despre armonie și contrapunct”, „Despre instrumentele muzicale și orchestra simfonică”, imprimate recent de „Electrecord” sînt deosebit de utile profesorilor de muzică. Îmbinarea expunerii — care are un ridicat nivel științific — cu exemplificări ferocite alese ușurează înțelegerea de către elevi a problemelor teoretice, sporind totodată interesul lor pentru muzică. Nu-i de mirare de aceea că aceste discuri sînt folosite în multe școli medii.

Ascultîndu-le, mi-am dat seama de sprijinul important pe care „Electrecordul” l-ar putea da predării muzicii în învățământul preșcolar și la clasele I—VIII, unde se simte în deosebi nevoia lui. Pentru formarea deprinderilor și priceperilor muzicale ale elevilor mici, de pildă, ar fi necesar să se înregistreze unul sau mai multe discuri cu expuneri teoretice simple și exemplificări care să ajute educatoarele și învățătorii să-și învețe pe copii cum să cînte, cum să pronunțe cuvintele și cum să ajungă la o interpretare nuanțată a cîntecelor. Ar fi binevenite și discuri cu piese muzicale pe care, ascultîndu-le copiii să învețe să înțeleagă muzica. Bineînțeles că piesele muzicale destinate unui asemenea scop vor trebui să fie alese cu grijă, ținîndu-se

seama de particularitățile de vîrstă ale elevilor. Pentru dezvoltarea auzului — problemă esențială în activitatea profesorilor — s-ar putea înregistra discuri care să cuprindă expuneri teoretice cu exemplificări ale celor mai bune metode folosite în acest scop.

Pentru formarea deprinderii de a cînta în cor ar fi necesară înregistrarea pe discuri a unor piese corale cu teme variate, precedate fiecare de expuneri teoretice referitoare la conținutul pieselor respective, la modul de desfășurare a repetițiilor, la interpretare etc. Dar cum nu se poate vorbi despre interpretare — stadiu superior și ultim al artei corale — pînă cînd mai întîi nu este asigurată o bună și corectă execuție tehnică, pentru a preîntîmpina învățarea eronată a partiturilor corale de către copii, fiecare partitură corală (sopran, alto etc.) ar putea să fie expusă separat și apoi asociate gradat. Asemenea discuri ar fi de o foarte mare însemnătate pentru realizarea în toate școlile a unor ansambluri corale superioare din punct de vedere calitativ celor existente.

În ce privește transmiterea unor cunoștințe de teorie menite să servească interpretării și înțelegerii muzicii, „Electrecordul” ar putea să înregistreze discuri cu exemplificări pentru toate problemele prevăzute în programele de învățămînt la clasele I—VIII. În felul acesta ar fi înlăturate unele deficiențe care se mai întîmpină în predarea muzicii datorită unor exemplificări cu game și piese muzicale alese bine, dar intonate greșit.

Pentru formarea capacității de înțelegere a muzicii, de audiere a ei, ar fi de un real folos înregistrarea unor discuri care, ținînd de asemenea seama de particularitățile de vîrstă, să conțină, pentru preșcolari, lucrări muzicale simple, dar nu monotone, sugestive și bine interpretate — pentru școlari în vîrstă de 7—11 ani cîntece pionierești, cîntece umoristice, cîntece-joc, cîntece de leagăn și lieder simple și melodioase, pentru cei în vîrstă de 11—15 ani lucrări muzicale de genuri și specii variate, ajungîndu-se pînă la operetă și operă, iar pentru cei în vîrstă de 15—18 ani lucrări muzicale de genuri mai complexe (muzică de cameră, muzică vocal-sinfonică și muzică simfonică).

În ce privește predarea istoriei muzicii, este necesar ca tematica discurilor înregistrate să fie pusă de acord cu programa de învățămînt, astfel ca ele să contribuie la înțelegerea dezvoltării creației muzicale în raport cu dezvoltarea social-istorică.

Cu acest prețios sprijin educația muzicală în școlile de cultură generală se va ridica pe o treaptă și mai înaltă.

ION ALEXANDRESCU
lector la facultatea de muzică a
Institutului pedagogic din
București

În lumea minunată a cărților